

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CXVI

П'ЯТНИЦЯ, 6 ЛЮТОГО 2009 РОКУ

ЧИСЛО 6

VOL. CXVI

FRIDAY, FEBRUARY 6 2009

No. 6

Вкрай загострилися протистояння у державній владі України

КИЇВ. – 30 січня, у зв'язку зі складною економічною ситуацією в Україні, Президент України Віктор Ющенко виступив з терміновим зверненням до українського народу, яке транслювалося в етері усіх українських телеканалів одночасно о 9:30 год. вечора. Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко виступила з відповіддю. Вміщуємо повний текст обох виступів.

НАШ КОМЕНТАР

Добром це, мабуть, не скінчиться

Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко та Прем'єр-міністр Російської Федерації Володимир Путін під час переговорів у Москві 17 січня. Фото: УНІАН

Звернення Президента України Віктора Ющенка до народу

Шановні співвітчизники, я прийняв рішення звернутися до вас, щоб дати чітку і правдиву оцінку економічній, бюджетній і фінансовій ситуації в Україні.

Апелую до вас, шановні співвітчизники, щоб посилювати вимогу до українського уряду і парламентської більшості зупинити ті потоки брехні, фальші, наклепів і негайно, підкреслюю – негайно діяти для порятунку національної економіки.

У державі – повністю розбалаканована фінансова система. Свідомо руйнуються державні інституції через брак фінансування. Я вже не кажу про персональні звинувачення. Відкидаю цей бруд.

У парламенті стався справжній шабаш навколо Національного банку України. Намір, безумовно, був один: отримати доступ до друку грошей, щоб покрити недостачі Державного бюджету. Це може призвести до небаченої інфляції. Це все може закінчитися соціальною катастрофою. Я змушений сказати ці слова, щоб привести до тями політиків.

Українська промисловість зупиняється. Масово звільняють людей або відправляють у довгострокову відпустку.

У Москві Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко уклала газові домовленості, не вигідні для України. Контракти не відповідають моїм директивам. Рішення Прем'єр-міністра приймала особисто без колегіальної думки уряду. Пояснити це має більшість, яка підтримує Юлію Тимошенко, – від її блоку аж до комуністів.

Держава – перед фактом. Контракти підписані і їх треба виконувати. У 2009 році Україна має заплатити за газ на 25 млрд. гр. більше, ніж у минулому році. Проте виручка Національної акціонерної компанії „Нафтогаз України” за послуги щодо транзиту залишається незмінною на рівні 2008 року.

Прем'єр-міністр, безумовно, знає – отримати додаткові ресурси для проплати за газ можна лише через внутрішній ринок, лише через підняття цін для споживачів.

Зараз дорога кожна хвилина. Я вимагаю негайно внести зміни до Державного бюджету на 2009 рік. Це – єдиний спосіб виправити становище.

Я застерігав уряд і парламентську більшість – головних авторів

(Закінчення на стор. 3)

Відповідь Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко на звернення

Так зване звернення Ющенка до народу – це суміш неправди, паніки та істерії. Всі люди побачили, що Президент – це не той лідер, якого вони потребують в час, коли Україна проходить випробування на міцність під ударами потужної всесвітньої економічної кризи.

Маю сумну для Президента та оптимістичну для країни новину: незважаючи на кризу, державний бюджет за січень перевиконано.

Платні бюджетникам та пенсії виплачені і надалі будуть виплачуватися вчасно та в повному обсязі.

Ціни на газ для населення та теплокомуненерго не підвищуються, залишаються на рівні минулого року. „Нафтогаз” ритмічно постачає газ українським споживачам та в Європу та працює благополучно, вперше за багато

років без жодних посередників та корупційних схем.

Уряд та парламентська більшість працюють в напруженому режимі, і від їхнього імені прошу Президента: якщо не допомагаєте, то хоч не заважайте.

Світ та Україна – в кризі. Я не хочу прикрашати ситуацію, але й сіяти паніку не дозволю нікому.

Для того, щоб боротися з кризою, нам потрібні політична консолідація, холодний та тверезий розум, залізни нерви, сила волі, рішучість та глибоке відчуття відповідальності – саме те, чого завжди бракувало, бракує та бракуватиме Віктору Андрійовичу.

(Управління у зв'язках зі засобами масової інформації Секретаріату Кабінету міністрів України)

Петро Часто

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерсі. – Два документи, вміщені вгорі на цій же сторінці – Звернення Президента Віктора Ющенка до українського народу і відповідь Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко, – замість проявити економічну і політичну ситуацію в країні, остаточно її заплутують і затемнюють.

Якби з'явилося тільки перше з них, реакція в суспільстві була б, мабуть, іншою, слово Президента мало б відповідну вагу. Саме цього не бажала Прем'єр, негайно і в неприпустимо грубій формі заперечивши подані у Зверненні аргументи.

Розрахунок простий, але психологічно ефективний: коли хто говорить останнім, то виникає враження, ніби саме він ставить крапку над „і”.

Насправді протистояння між Президентом і Прем'єром зв'язало їх тим зв'язком, котрий обох зрівнює, викликаючи крайнє розчарування у владі, крайній сумнів у тому, чи зможе вона витягнути Україну „на суше” з болота прощень.

Тому кожен вже скаже: щось не так з цими двома провідними діячами. Але річ не тільки і, можливо, навіть не стільки в персоналіях. Незгоди між гілками влади закладені в хибному законодавстві, в недосконалій Конституції, яка дозволяє трьом гілкам влади – президентській, урядовій і парламентській – перетягати „ковдру” на себе. Самозрозуміло: якщо паралельно діють аж три центри прийняття важливих державних рішень, то протистояння просто неминучі, й ця безперервна буря так шматує вітрила українського корабля, що він крутиться на мілкому

місці й може врешті втонути, не випливши на чисті води.

Чим ближча і реальніша загроза, тим холоднокрівнішими, вираженішими повинні бути способи її знешкодження, проте бачимо щось цілком протилежне – гарячковість, поспішність, слабу аргументацію. Майже за всіма рецептами виходу з кризи, котрі пропонуються згори, з середовища теперішньої політичної еліти, стоять особисті інтереси.

Наприклад, депутат Верховної Ради Анатолій Гриценко, який не приховує своїх президентських амбіцій, пропонує поєднати посади Президента України і Прем'єр-

міністра: після інавгурації новообраний глава держави своїм указом створює уряд і сам очолює його. Нібито переконливий варіант, принаймні відпаде набридлий конфлікт між Президентом і Прем'єром: стає один „капітан” біля стерна і...

Тільки це „і” крапки не має. Куди спрямує Україну Президент і Прем'єр в одній особі – невідомо навіть у тому випадку, якщо ним стане той самий А. Гриценко. На посаді міністра Збройних Сил він виказав себе чесним і патріотичним діячем, але тепер, коли його звабила президентська перспектива, пропонує „спасенні ідеї”, маючи на увазі самого себе, а не об'єктивні обставини, в яких перебуває українське суспільство.

А куди повів би український державний корабель Президент-Прем'єр Віктор Янукович? Чи Юлія Тимошенко? Чи Володимир Литвин? Чи навіть Арсеній Яценюк? Чи будь-хто з так званих відомих

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна вшанувала пам'ять героїв Крут

КИЇВ. — Президент Віктор Ющенко 29 січня заявив, що «день подвигу під Крутами – це наш справжній національний День захисника Вітчизни». «Сьогодні вшановуємо один з найвизначніших подвигів Українського війська. Це – звитяга Українського духу і зброї. Це – удар молоді проти рабства народу, – мовиться у зверненні Президента В. Ющенка. – Бій під Крутами – це біль, це втрати, але це – не поразка. Це – звитяга: як історичний факт, як історична правда, як національна істина. Студенти-січовики, юнкери та козаки перемогли більшовиків. Агресор був зупинений. Він зазнав численних втрат. Бій відіграв виняткову стратегічну роль». Безумовно, вагомішою, ніж воєнна, була ідейна перемога захисників Крут. Їхній подвиг сколихнув наш народ. Їхній приклад повів десятки тисяч людей, десятки наступних поколінь на боротьбу за Україну. Президент закликав всіх «до єднання навколо ідеї нашої держави, національної ідеї, ідеї єдності і сили України. „Ми, українці, – народ-переможець. Ми зобов'язані шанувати кожен наш успіх і кожен українську перемогу. Ця шана – не штучна. Вона – наша правда, наша суть, наша перспектива». Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко вважає, що кожна річниця подвигу Героїв Крут є черговим нагадуванням сучасним політикам про відповідальність за долю країни. На думку голови уряду, бій під залізничною станцією Крути, де за волю України загинули 300 патріотів, назавжди золотими літерами буде закарбований в історії нашої держави. (Радіо „Свобода“)

В Луцьку відбулася акція пам'яті героїв Крут

ЛУЦЬК. — 29 січня, на Київському майдані міста відбулася акція, присвячена пам'яті героїв битви під Крутами, організатором якої виступила Луцька міська організація „Національний Альянс“. Захід здійснювали у рамках всеукраїнської кампанії „Пам'ятай про Крути“, співорганізаторами якої є Всеукраїнська молодіжна громадська організація „Національний Альянс“ та інші громадські об'єднання. Активісти заздалегідь підготували листівки з коротким описом історичних подій під Крутами 1918 року. Їх разом з червоно-чорними стрічками добровольці організації роздавали усім перехожим. Також цього дня альянсівці дотримувалися голодування-посту, що є одним із найголовніших принципів кампанії. Таку традицію саме в цей день започаткували у 1931 році покоління Романа Шухевича і Степана Бандери. З метою популяризації правдивої, а не мітологізованої політиками легенди Крут, активісти упродовж четвергашатниці проводили лекції на дану тему для учнів луцьких шкіл. (ЗІК)

У Києві представлено книгу „Крути. Січень 1918 року“

КИЇВ. — У музеї Української революції 1917-1921 років 28 січня представлено найповніший

документальний збірник про легендарну подію в історії Української революції – бій під Крутами. Книга називається „Крути. Січень 1918 року“. Упорядниками книги стали начальник відділу музейної та виставкової діяльності Українського інституту національної пам'яті Олександр Кучерук та голова Історико-культурологічного товариства „Герої Крут“ Ярослав Гаврилюк. В українській історії існує два підходи до трагічної битви під Крутами, яка відбулася 29 січня 1918 року, зазначив під час представлення книги заступник голови Українського Інституту національної пам'яті, доктор історичних наук Владислав Верстюк. Деякі історики вважають учасників цього бою безневинними жертвами, яких послало на вірну смерть тогочасне керівництво Української Народної Республіки. Інші науковці, навпаки, висловлюють думку, що крутяни – молоді люди, які свідомо пішли на смерть, захищаючи свою Батьківщину від більшовицької навали. Так чи інакше, учасники цього бою – герої, і на цьому сходяться всі історики, наголосив В. Верстюк. Видання розпочинається вітальним словом Президента України Віктора Ющенка та передмовою академіка Івана Дзюби. О. Кучерук розповів, що книга має сім розділів, які містять документи різних періодів, спогади учасників та очевидців бою під Крутами, їхніх родичів, ілюстративний матеріал, історичні розвідки, витяги з періодики та окремих видань – все, що на сьогодні вдалося знайти про ту героїчну подію. На думку упорядника, ця книга вирізняється з-поміж інших своєю об'єктивністю. „Вихід цієї книги – це ще одна перемога, поступ на шляху до примноження історичних знань“, – наголосив О. Кучерук. („День“)

Триває збір коштів на пам'ятник І. Мазепі

ПОЛТАВА. — Пам'ятник гетьманові України Іванові Мазепі буде встановлено у Полтаві, на Соборному майдані, за спонзорські кошти. Вже зібрано 40 тис. грн. Депутати обласної ради у листопаді 2008 року проголосували проти використання бюджетних коштів на спорудження пам'ятників королеві Швеції Карлові XII та гетьманові І. Мазепі, мотивуючи це скрутою у країні і доцільністю економити кошти бюджету. Пам'ятник Калові XII постане тепер за межами регіону у Переволочному на Кіровоградщині. Кошти на пам'ятник І. Мазепі продовжують збирати. У плянах організаторів акції – проведення аукціонів з продажу картин полтавських художників, благодійних концертів відомих співаків. Одним з найбільш прибуткових з них має бути виступ Олега Скрипки. На виконання проекту потрібно понад 500 тис. грн. („День“)

В. Ющенко не причетний до „РосУкрЕнерго“

КИЇВ. — Генеральний прокурор Олександр Медведько заявив, що Генеральна прокуратура не встановила причетності Президента Віктора Ющенка до газових

спекуляцій. Враховуючи заяви ряду політиків з цього приводу, Генпрокуратура провела перевірку, однак таких фактів не встановила. Разом з тим О. Медведько 29 січня зазначив, що до Генеральної прокуратури надійшло звернення з проханням перевірити можливість причетності Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко до зловживань у газовій сфері. За словами генпрокурора, щодо цього перевірка триває, і він сподівається, що у першій декаді лютого будуть відповідні результати. На початку січня провідник Комуністичної партії України Петро Симоненко заявив, що парламент має розглянути питання про „кримінальну відповідальність В. Ющенка та його сім'ї за спекулятивні махінації на газовому ринку та зловживання посадою Президента з метою отримання надприбутків“. П. Симоненко підкреслив, що „одним з головних чинників газової кризи стали саме фінансові інтереси сім'ї В. Ющенка, який разом з своїм спільником Дмитром Фірташем (співзасновником „РосУкрЕнерго“) контролюють газовий ринок України“. 13 січня Президент відкинув звинувачення у причетності його самого та його родини до газових справ. (Bi-Bi-Ci)

Болгарія радить підкреслювати економічну вигоду членства в НАТО

СОФІЯ, Болгарія. — Аби переконати українців у доцільності вступу до НАТО, слід підкреслювати економічну вигоду членства в альянсі, як це свого часу зробила Болгарія. У цьому переконаний болгарський депутат Светослав Малинов. Переконайте ділові кола, що їхні контракти у фінансовому плані будуть більш захищеними, коли країна стане членом НАТО, і ви отримаєте підтримку, – радить українським політикам С. Малинов. Вступ до альянсу позитивно вплинув на економіку Болгарії, і те саме очікує й Україну. НАТО – ключ до збільшення інвестицій. Болгарський політик наголошує, що економічні реформи в Україні мають продовжуватися навіть попри свою непопулярність, адже в підсумку це сприятиме добробуту українців. „Людам слід відкинути свої страхи, тому що НАТО відкриває нові можливості“, – наголосив 28 січня болгарський парламентарій. Директор болгарського інституту регіональних та міжнародних досліджень Огнян Мінчев розповідає, що за перші два роки членства Болгарії в НАТО чужоземні інвестиції збільшилися всемеро. Він вважає, що вступ до альянсу допоможе Україні в економічному плані, адже члени НАТО отримують політичні гарантії безпеки, що позитивно відображається на національних економіках. („Німецька хвиля“)

УКУ приєднався до Глобального договору ООН

ЛьВІВ. — 26 січня Український католицький університет (УКУ) став першим в Україні освітнім закладом, який приєднався до Глобального договору (ГД) ООН, повідомила 28 січня, прес-служба УКУ. Мережа ГД України налічує вже 130 членів, серед яких такі

групи впливу, як підприємництво, неурядовий сектор, трудові організації та академічний сектор. ГД спрямований на поширення відповідального корпоративного громадянства, на те, щоб комерційні компанії брали участь у вирішенні тих проблем, які постають у зв'язку з глобалізацією. Мережа ГД розпочала діяльність у 2000 році, Україна доєдналась у 2005 році. УКУ – єдиний католицький університет на пострадянському просторі, приватний науковий та навчальний заклад. Засновник – Фонд св. Климентія, головою якого зараз є Патріарх Любомир (Гузар). (ЗІК)

Робітники захопили завод

ХЕРСОН. — 3 лютого вранці робітники Херсонського машинобудівного заводу (ХМЗ) захопили один з корпусів підприємства. Вони вимагають націоналізації заводу без компенсації власникові та виплати заборгованості платні. Робітники мають намір утримувати будівлю до повного виконання їхніх вимог. Ситуацію контролює рада трудового колективу, яку обрано 2 лютого. Захоплення сталося наступного дня після несанкціонованої демонстрації в центрі Херсону, на яку вийшли близько 300 робітників ХМЗ. Також стало відомо, що активну участь у виступах взяли представники ліворадикальних організацій. Протестуючі стверджують, що платня на заводі не виплачується з вересня 2008 року, а заборгованість вже склала 4.5 млн. грн. За словами робітників, на попередній зустрічі із дирекцією підприємства їм заявили, що власники не збираються зберігати підприємство. Кілька років тому відкрите акційне товариство „Херсонські комбайни“ було оголошено банкрутом, і введено до складу закритого акційного товариства „Херсонський машинобудівний завод“. За словами робітників, останнім часом усе більш-менш цінне майно було переоформлено та вивезено на Білоцерківський машинобудівний завод, що належить тим же власникам. („День“)

У Львові встановлять пам'ятник Р. Шухевичеві

ЛьВІВ. — Виконавчий комітет Львівської міської ради 30 січня вирішив установити у центральній частині міста пам'ятник головнокомандуючому Української Повстанської Армії Романові Шухевичеві. В 2008 році виконавчий комітет міської ради дозволив перепоховання матері Р. Шухевича – Євгенії у Львові. Раніше було відкрито барельєф генерал-хорунжого Р. Шухевича на будинку ч. 2 на вул. Довбуша у Львові, де він народився. Президент Віктор Ющенко своїм указом від 12 жовтня 2008 року надав Р. Шухевичеві звання Героя України з наданням ордена Держави (посмертно). Орден надано за значний особистий внесок у національно-визвольну боротьбу за свободу й незалежність України й з нагоди 100-річчя від дня народження й 65-ої річниці створення УПА. Р. Шухевич народився 30 червня 1907 року, загинув 5 березня 1950 року. („День“)

Добром...

(Закінчення зі стор. 1)

політиків? Великі знаки запитання... Ю. Тимошенко у своїй відповіді на Звернення Президента виступає не стільки як Прем'єр-міністер, скільки як безпомилний суддя, як єдиний речник народу. Нещодавно, переступивши межу елементарної пристійності, вона звинуватила В. Ющенка в газовій корупції, але не вибачилася, коли Генеральна прокуратра спростувала цей її наклеп. Тепер ось вона знає, що Президент – „не той лідер, якого люди потребують“. Швидше за все, станеться так, як передбачає кореспондент київської російськомовної газети „Сегодня“ Євген Іхельзон: „Ми ще згадаємо Віктора Ющенка й пошкодуємо, що не він тепер керує країною“.

На превеликий жаль, українська проблема не зводиться до егоїзму і моральної ницости політичної верхівки, біда і небезпека – в самому суспільстві, в його громадянській незрілості, в тому, що воно дозволяє владі керувати буквально всім життям країни – тій владі, котра не стала і не хоче стати народною.

Ця влада досягнула своєї найвищої мети, унеможлививши з'яву громадянського суспільства, з'яву економічно і політично незалежних від її „ласки“ суспільних прошарків. Сама потенція приходу в політику нової інтелектуальної і моральної якості є вже під сумнівом.

Політичні верхи пов'язалися з великими грішми і стали непроникними, як мур. Людська порядність там все буде чужою і навіть якщо випадково потрапить туди, довго не втримається. Тому, очевидно, не втримається й В. Ющенко. Він як людина, як „річ в собі“ – інакший, ніж його політичне оточення, але його трагедія у тому й полягає, що це оточення нізащо не дозволить йому остаточно виявити цю інакшість.

Для теперішніх українських обставин – він занадто ліберальний,

занадто демократичний, але ще й з іншої причини він неспроможний робити рішучі кроки. З тієї причини, що він у своїй країні, як жоден інший президент в жодній країні світу постійно зазнає інформаційної агресії, і навіть дуже правильні його кроки залежна від грошових мішків преса спотворює до невпізнання. Спотворення слід очікувати і в цьому останньому випадку.

Президент сказав те, що повинен був сказати. Світова криза боляче зачепила Україну: фінансова система розбалансована, виробництво уповільнюється, тисячі людей втрачають працю, газові угоди з Москвою – невідгідні Україні. Через брак фінансування руйнуються важливі державні інституції.

Так, Ю. Тимошенко мала право на відповідь, але ж не на таку зверхню і не на безпідставно тріумфальну. Образою не лише для Президента, але й для всієї країни слід вважати це її далеке від правди речення: „Маю сумну для Президента та оптимістичну для країни новину: незважаючи на кризу, державний бюджет за січень перевиконано“.

Насправді платню цілій низці бюджетників не виплачено ще за грудень, а переможний рапорт про перевиконання бюджету – вигадка Прем'єра, як вміє маніпулювати цифрами.

Газета „Комерсант Україна“, покликуючись на джерело в Міністерстві фінансів, пише, що це міністерство у січні змінило свої фіскальні пляни і домоглося від Національної компанії „Нафтогаз України“ сплати 1.8 млрд. грн. боргу, але навіть застосувавши цю спритність, уряд недо-виконав плану доходів загального фонду бюджету на 14 відс. Саме звідси – вперте намагання Прем'єра підпорядкувати Національний банк й отримати доступ до друку грошей. Тут Ю. Тимошенко має рацію: „Уряд та парламентська більшість працюють в напруженому режимі...“.

Бідні, хоч би не надірвалися.

буде коштів для шкіл і лікарень. Ви будете відповідати перед українськими людьми.

Я звертаюся до Голови Верховної Ради України Володимира Литвина. Шановний Володимире Михайловичу, Ви добре усвідомлюєте, що нинішній бюджет є головним провокатором кризи в Україні. В інтересах держави я прошу Вас консолідувати парламент для зміни бюджету і схвалення термінових антикризових рішень.

Від імені всієї країни я вимагаю від уряду та парламенту негайно підготувати чесний бюджет, де видатки будуть відповідати можливостям економіки.

Це – ваш конституційний, державний і політичний обов'язок.

Я підкреслюю – повну відповідальність, відповідно до Конституції, за економічне становище, за зрив бюджетного процесу, за руйнацію банківської системи несе особисто Прем'єр-міністер Юлія Тимошенко. Дійшовши до критичної межі, їй не вдасться сховатися в опозиції. Досить брехати.

Я закликаю всіх співвітчизників до спокою. Ви будете захищені. У нас є можливість захистити і країну, і людей. Зараз перше і найголовніше – знайти політичну волю, мужність, прийняти реальний для країни бюджет 2009 року.

Для цього я застосую всі необхідні в умовах кризи важелі.

Дякую за увагу.

Помер видатний український письменник Павло Загребельний

КИЇВ. — 3 лютого вночі помер видатний український письменник Павло Загребельний, повідомили у Національній спілці письменників України. „Усього кілька місяців не дожив письменник до свого 85-ліття. З ним відійшла в історію ціла літературна“, – йдеться у некролозі.

Павло Архипович Загребельний народився 25 серпня 1924 року в с. Солошине на Полтавщині. Він був учасником Другої світової війни, брав участь в обороні Києва. У серпні 1941 року П. Загребельного було поранено, після одужання знову фронт, тяжке поранення в серпні 1942 року, полон і до лютого 1945 року – нацистські концтабори.

У 1951 році він закінчив філологічний факультет Дніпропетровського університету. Працював в обласній пресі, журналі „Вітчизна“, головним редактором „Літературної України“. У 1979-1986 роках очолював Спілку письменників України. Був головою Комітету з Державних премій ім. Тараса Шевченка (1979-1987). Неодноразово обирався депутатом Верховної Ради Української РСР та Верховної Ради СРСР. У 2004 році П. Загребельного було удостоєно звання Героя України.

П. Загребельний дебютував у літературі книжками новель. Уже перший роман „Дума про невмирущого“ (1957) приніс молодому авторові читачке визнання.

В подальшому кожен його твір ставав незвичайною подією в літературному житті, викликав широкий суспільний розголос, привертая увагу науковців і критиків. Він створив цілу бібліотеку високохудожньої, талановитої історичної та сучасної прози, яка справила великий вплив на суспільну свідомість і думку, рішуче виступала в обороні національних святинь, стала для мільйонів українців камертоном громадянської небайдужості, людської гідності, високої духовності.

Це романи „Європа 45“, „Спека“, „Європа. „Захід“, „День для прийдешнього“, „Шепіт“, „Добрий диявол“, „Диво“, „З погляду вічності“, „Переходимо до любови“, „Первоміст“, „Смерть у Києві“, „Намилена трава“, „Євпраксія“, „Розгін“, „Левине серце“, „Роксолана“, „Я, Богдан“, „Південний комфорт“, „Вигнання з раю“, „Безслідний Лукас“, „День шостий“, „Тисячолітній Миколай“, „Гола душа“, „Ангельська плоть“, „Попіл снів“, „Зона особливої уваги“, „Юлія“, „Брухт“, „Стовпотворіння“, книжка публіцистичних роздумів „Неложними устами“, п'єси, кіносценарії, літературні портрети сучасників, мистецтвознавчі, літературознавчі та критичні статті й розвідки.

Твори П. Загребельного перекладено мовами багатьох народів світу. За роман „Первоміст“ він

Павло Загребельний з своїм романом „Роксолана“ в Києві 17 березня 2000 року. В цей день П. Загребельному був вручений орден Ярослава Мудрого V ступеня. Фото: УНІАН

був удостоєний Національної премії ім.Т. Шевченка. Роман „Розгін“ відзначений Державною премією СРСР.

З ім'ям П. Загребельного безпосередньо пов'язане становлення і творчий розквіт багатьох талановитих письменників, зокрема цілої плеяди шістдесятників, молоді літературної хвилі 1970-1980 років. Він був надхненником, організатором та безпосереднім виконавцем численних літературно-культурних, мистецьких та громадських заходів, що ставали помітними суспільними подіями.

Принциповий, безкомпромісний і безстрашний у відстоюванні істини, передової думки, національних інтересів, письменницької справи та кожного талановитого імені, він давав високі приклади громадянської мужності, людяності, порядності, відповідального ставлення до слова й діла.

Талановитий у всьому, П. Загребельний являв яскравий взірець самовідданого служіння рідному народові, Україні, літературі.

Поховали П. Загребельного на Байковому кладовищі. Прощання відбулося 5 лютого з в Клубі Кабінету міністрів України. („Укрінформ“).

* * *

Президент України Віктор Ющенко висловив глибокий сум та співчуття у зв'язку зі смертю видатного українського письменника Павла Загребельного.

„На 84 році пішов з життя видатний український письменник, Герой України, лауреат Державної премії СРСР, Шевченківської премії, багаторічний народний депутат України П. Загребельний. Видатні твори Павла Архиповича стали улюбленими для кількох поколінь. Його громадянська позиція завжди буде прикладом для українців, а творчість надихатиме до дій“, – сказав Президент. (Прес-служба Президента України)

Передплачуйте і читайте „Свободу“ – тижневик УНСоюзу!

Звернення...

(Закінчення зі стор. 1)

Державного бюджету поточного року: зроблений вами документ – це повітряний замок.

На сьогодні уряд не зібрав і половини запланованого на січень обсягу податків і зборів. Причина знову одна: нереальність бюджету.

У висновках я спираюся на оцінку Міністра фінансів Віктора Пинзеника. Думка міністра є визначальною у підготуванні кошторису будь-якої держави. Сьогодні його не чують, і перш за все, не чують в уряді.

Я звертаюся до Юлії Тимошенко і нею організованої більшості. Це – ваша відповідальність.

Шановна Юліє Володимирівно, ви свідомо заклали в бюджет всі завищені показники та обіцянки, які не можете виконати сьогодні. Гроші не сконцентровані, а розпорошені, в тому числі і на чергову виплату заощаджень.

Звертаюся до кожного депутата з більшості Юлії Тимошенко.

Шановний депутате, Ви підтримуєте популізм, який вже завтра обернеться невиплатою заробітної плати, пенсій, стипендій, і цілої низки соціальних допомог.

Хочу підкреслити: це – ваша відповідальність. За вашої слухняної згоди гроші не отримають лікарі, вчителі, військові. Не

АМЕРИКА І СВІТ

Росія і Грузія – найнебезпечніші країни для журналістів

ВІДЕНЬ, Австрія. — Росія і Грузія – найнебезпечніші для журналістської праці країни в Європі. Про це 4 лютого повідомляє Міжнародний інститут преси, що базується у Відні. Як сказано у його доповіді, у кожній з цих країн у 2008 році загинули четверо працівників засобів масової інформації (ЗМІ). У світі найтяжча ситуація для журналістів склалася в Азії, де, виконуючи професійні обов'язки, загинули 26 співробітників ЗМІ, шість із них – у Пакистані. Усього торік у світі загинуло 66 журналістів. („День“)

ЕС та Канада – проти заклику „Купуйте американське“

ВАШІНГТОН. — Європейський союз і Канада висловили занепокоєння щодо можливого посилення протекціонізму в разі, як Сенат США ухвалить в'язку заходів вартістю 800 млрд. дол. для пожвавлення американської економіки. Особливе неприйняття Євросоюзу та Канади викликало одне з положень в'язки під назвою „Купуйте американське“ – воно має на меті забезпечити, аби лише американські промислові товари, залізо та сталь використовувалися для проектів, включених у ту в'язку. У листі до Білого Дому та Конгресу Євросоюз наголошує, що прийняття запропонованої в'язки створить небезпечний прецедент. Канада висловила подібні застереження. У листі до провідників Сенату Посол Канади у Вашингтоні остеріг, що в разі як положення під назвою „Купуйте американське“ залишиться в остаточному тексті пропонованого закону, це матиме глобальні наслідки і позбавить США морального авторитету у питаннях вільної торгівлі. Посол Євросоюзу Джон Братон зазначив, що в разі як перший поважний закон Президента Барака Обами вважатимуть шкідливим для економічних інтересів інших країн, то це може серйозно підірвати спроможність Б. Обами до глобального провідництва. Білий Дім повідомляє, що наразі переглядає положення під назвою „Купуй американське“, втім, минулого тижня віце-президент Джо Байден вже назвав виправданим включення деяких моментів цього положення в остаточний текст закону. Б. Обама висловив сподівання, що представники обох провідних політичних партій США прагнуть швидких дій, спрямованих на відродження економіки. Провідник демократичної більшості у Сенаті Гері Рід висловив сподівання на те, що в'язку заходів стосовно посилення економіки буде затверджено вже до п'ятниці, 6 лютого. Провідник республіканців Міч МакКонел заявив, що його партія не намагається заб'юкувати цей плян, а радше прагне реформувати його у такий спосіб, аби наголос ставився на зменшенні рівня податків, а не на збільшенні бюджетних витрат. Сенатор-республіканець Тед Кокран вважає, що пропонований плян в його нинішньому вигляді може не спрацювати: „Більша частина витрат матиме незначний стимулюючий ефект“. (Bi-Bi-Ci)

Р. Благовіча звільнено з посади губернатора штату

СПРІНГФІЛД, Іліной. — 29 січня сенат штату Іліной одностайно оголосив імпичмент губернаторові Родові Благовічу і заборонив йому будь-коли повертатися на державні посади в межах цього штату. В історію США Р. Благовіч ввійде як політик, який намагався продати місце першого чорношкірого президента у Сенаті. Втікнувши від власного суду, Р. Благовіч до кінця вперто не визнавав своєї вини. Але ніщо не допомогло йому приховати правду і переконати присяжних у тому, що він не намагався продати місце Барака Обами у Сенаті. Беззаперечний доказ цього – часто нецензурні слова губернатора, записані на плівки Федерального бюро розслідувань. Те, що сенатори почули на плівці, підтвердило, що губернатор неодноразово вимагав хабарів. Сенатори прийняли два рішення. Перше – про звільнення Р. Благовіча з посади губернатора. Друге – про заборону будь-коли повертатись на виборну посаду. Однак, на цьому справа Р. Благовіча не закінчилася, попереду на нього чекає федеральне кримінальне слідство. („Голос Америки“)

ПАРЕ визнала Росію окупантом

СТРАСБУРГ, Франція. — Парламентська асамблея Ради Європи (ПАРЕ) 29 січня засудила Москву за наслідки кавказької війни – присутність російських військових в регіоні визнано окупацією. ПАРЕ не прийняла жодної російської поправки в текст резолюції. Асамблея повторно зажадала від Москви скасувати визнання незалежності Абхазії і Південної Осетії, а створені в цих республіках військові бази Росії асамблея визнала незаконними. Згідно з резолюцією, Грузія виконала майже всі вимоги попередньої, жовтневої резолюції, тоді як Росія ігнорувала більшість з них. У резолюції ПАРЕ позиція Москви була названа порушенням міжнародного права. У Москві на документ відреагували досить жорстко. Голова Держдуми Борис Грізлов закликав європейських колег більше не ставити питання про відмову від визнання Росією незалежності Абхазії і Південної Осетії. Росія стала першою з двох країн, які визнали незалежність Абхазії і Південної Осетії. Пізніше до російського визнання приєдналася Нікарагуа. (УНІАН)

Рабини призупинили діалог з Ватиканом

ЄРУСАЛИМ. — Головний рабінат Ізраїлю призупинив свій діалог з Ватиканом після рішення поновити в лоні Католицької Церкви консервативного єпископа, який заперечує масштаби Голокосту. Інші єврейські провідники та організації також засудили скасування відлучення від Церкви єпископа Річарда Вільямсона, який заперечує існування газових камер і каже, що в Голокості загинуло тільки 300 тис. євреїв. Папа Бенедикт намагається залагодити ситуацію, заявивши про свою повну й безумовну солідарність з єврейським народом. (Bi-Bi-Ci)

Давоський форум відкрив В. Путін

ДАВОС, Швейцарія. — 28 січня в швейцарському місті Давос відкрився щорічний Всесвітній економічний форум, який тривав п'ять днів. Головна тема зібрання – пошуки виходу з світової фінансової та економічної кризи. Вперше давоський форум відкрив російський прем'єр Володимир Путін. А Україну на зібранні світової фінансової еліти представляла Раїса Богатирьова, секретар Ради національної безпеки й оборони. Виконавчий директор і засновник Давоського форуму Клавс Шваб сказав, що для виходу з світової кризи дуже важливо координувати зусилля: „Головний виклик для нас – створити голос солідарності, голос єдності. Тому що це перша справжня глобальна криза. А якщо ми хочемо з неї вийти, то маємо за це братися координовано“. Об'єднання зусиль також допоможе подолати кризу й в Україні, переконаний відомий економіст, президент швейцарського фонду „Відродження“ Богдан Гаврилишин. Він радить не лякати інвесторів внутрішньоукраїнськими політичними чварами. Присутні у Давосі – близько 40 світових провідників. Білий Дім послав радника Президента Валері Джарет. Скромна участь американців, може, ще більше посилює сумну цього року атмосферу у Давосі, адже довіра до світового капіталізму підірвана. Традиційним учасником у давоських зустрічах був один з найбагатших українських підприємців Віктор Пінчук. Цього року він влаштував круглий стіл на тему благодійності в часи фінансової кризи. У четвер, 29 січня, там виступили колишні провідники США та Великобританії Бил Клінтон і Тоні Блейр, а також лавреат Нобелівської нагороди миру 2006 року Мухамед Юнус. Економічні негаразди не повинні відволікати увагу світу від інших гарячих проблем, — таких, як продовольча криза і захист людей від кліматичних змін, вважає колишній генеральний секретар ООН Кофі Анан, який також виступав у Давосі. (Радіо „Свобода“, „Українська правда“)

Іран запустив свій перший супутник

ТЕГРАН, Іран. — Іран вивів на орбіту за допомогою своєї ракетиносія „Сафір“ перший вітчизняний супутник, повідомило 3 лютого державне телебачення. „Запуск першого вітчизняного супутника „Надія“ – це значне досягнення іранських учених, чиї можливості обмежені санкціями ООН“, – повідомив телеканал, що веде відеорепортаж запуску. В даний час на Іран накладені санкції ООН у зв'язку з підозрами про підготування Теграном виробництва ядерної зброї. (УНІАН)

Помер відомий американський письменник Дж. Апдайк

БЕВЕРЛІ-ГІЛС, Масачусетс. — Відомий американський письменник Джон Апдайк помер у вівторок, 27 січня, у віці 76

років, від раку легенів у Данверсі, Масачусетс. Дж. Апдайк є автором 28 романів і 45 інших книг та творів – збірників розповідей, віршів, есеїв. Він двічі отримувал нагороду Пуліцера – за романи „Кролик розбагатів“ (1981) і „Кролик заспокоївся“ (1990). Він також двічі був володарем Національної нагороди США в області літератури (National Book Awards). Деякі його твори, у тому числі роман „Іствикські відьми“, були екранізовані. Крім того, Дж. Апдайк був відомий як поет, а також як літературний і художній критик. („Кореспондент“)

Митрополит Кирило став Патріархом РПЦ

МОСКВА. — Митрополит Смоленський і Калінінградський Кирило обраний на Помісному соборі Російської Православної Церкви 16-им Патріархом Московським і всієї Русі. Митрополит Кирило набрав 508 голосів, а керівник справами Московського патріархату Митрополит Калужський і Боровський Климент – 169. Графа „проти всіх“ у бюлетені не передбачалася. У таємному голосуванні брали участь 702 особи, з урн було видобуто 700 бюлетенів, з них дійсних – 677, недійсних – 23. Президент України Віктор Ющенко привітав Митрополита Кирила з обранням Патріархом РПЦ та побажав йому „зміцнення сил і Божої допомоги“ у зв'язку з його обранням на патріарший престіл. (Інститут Масової Інформації)

Б. Обама невдоволений діями банкірів з Вол-стріту

ВАШІНГТОН. — Оприлюднений урядом США новий звіт про стан економіки держави демонструє, що внутрішній валовий продукт США за четвертий квартал минулого року зменшився на 3.8 відс. Це найгірший показник за останні чверть століття, але набагато кращий, ніж прогнозували фахівці. Дані останнього звіту демонструють, що ситуація з поганою в кінці минулого року стала ще гіршою. Початок цього року також не показав покращення. Лише за цей тиждень американські компанії оголосили про зменшення понад 100 тис. робочих місць. Втім, це, здається, зовсім не хвилює керівників колись потужних фінансових компаній з Вол-стріту, які ще нещодавно просили державу допомогти їм врятуватися від банкрутства. Протягом минулого року керівники з Вол-стріту поклали собі до кишень майже 200 млрд. дол. нагород. Світ вперше побачив, що Б. Обама може бути розлюченим такими діями банкірів: „У них ще буде час отримувати прибутки, і буде час виписувати собі нагороди. Але зараз не той час“. Керівники з Вол-стріту кажуть, що нагороди потрібні, аби тримати в компанії найкращих співробітників. „В теперішньому ринку, коли банки лише звільняють і нікого не набирають – це навряд чи аргумент“, – каже фінансовий аналітик Джонатан Копел. Президент і Конгрес останнім часом розробляють нові принципи регулювання діяльності фінансових компаній, як значно змінять обличчя сучасного капіталізму. („Голос Америки“)

Розсекречено таємниці СРСР

КИЇВ. – Указом Президента України Віктора Ющенка від 23 січня з метою відновлення національної пам'яті, сприяння процесові національного примирення та взаєморозуміння, забезпечення всебічного, об'єктивного вивчення історії України ХХ ст. розсекречено архівні документи, пов'язані з українським визвольним рухом, політичними репресіями та голодоморами в Україні.

Міністерства внутрішніх справ, оборони України, Служби безпеки і зовнішньої розвідки, Генеральна прокуратура, Державний комітет архівів, Державний департамент з питань виконання покарань мають проаналізувати архівні документи, що нагромадилися за часи діяльності органів державної влади колишніх СРСР і УРСР, та забезпечити зняття обмежень на доступ до секретної інформації шляхом скасування раніше наданого грифу секрет-

ности архівним документам або іншим матеріальним носіям такої інформації, якщо вони не становлять державної таємниці.

Кабінет міністрів має забезпечити створення електронної бази цих архівних документів, організацію в населених пунктах України постійно діючих експозицій і виставок архівних документів, видання збірок документів та матеріалів з перекладом розсекречених документів чужоземними мовами для інформування світової громадськості через закордонні дипломатичні установи України.

Служба безпеки України разом з Державним комітетом архівів України мають сприяти представникам громадських організацій, наукових установ та організацій, вченим та громадянам у вільному доступі до розсекречених документів, зокрема шляхом створення спеціальних інформаційно-довідкових центрів. (Прес-служба Президента України)

СТОРИНКИ ІСТОРІЇ

До 65-річчя творення в Німеччині Українського Юнацтва

Д-р Іван Гвозда

(Закінчення. Початок в ч. 5)

Гавпт сказав, що набір буде проводити він сам, при співучасті наших дивізійників. Як З. Зелений підкреслює, „виходило, що дивізійники мали бути реклямою, в більшості українського громадянства вони мали респект“. При тій нагоді Гавпт зауважив, що було б добре висунути когось з активних українців на провідника тієї молоді і запропонував цю функцію Ю. Старосольському, який відмовився – тому, що „його погляди на цю справу інші“. До речі, Гавпт образився і з того часу з Ю. Старосольським не хотів зустрічатися, бо, мовляв, „йому в голові тільки Пласт“, тільки „Бог і Україна“.

Це говорить небагато про високого нацистського бюрократа, але справді багато говорить про пластового провідника Ю. Старосольського! Врешті-решт цю фукцію прийняла, для добра української справи, пізніше дуже заслужена пластунка, уповноважена для справ українських дівчат-юначок при головному штабі Нікеля Ольга Кузьмович.

Наступною проблемою між обома сторонами стало питання відозви до молоді і батьків. Гавпт запевнив, пише З. Зелений, що проект українською мовою вже готовий. Він „подав мені клаптик паперу, в якому говорилось, що українського юнака закликає європейська молодь співпрацювати для нової Європи, що він буде боротись за волю своєї батьківщини, що кожний юнак у цьому змаганні матиме нагоду пізнати нові краї, вивчити нові мови, що буде забезпечений платнею, буде нагороджений і т. д., і щоб негайно голосився!.. Я, прочитавши відозву, яка до речі, закінчувалась „Хай живе Гітлер“, з притиском підкреслив: „Врешті... пане Гавпт... ця відозва говорить тільки про німецьку справу і не дає молоді навіть натяку на волю її батьківщини. „Майн Кампф“ це підтверджує. Чому відозва не з'ясовує цього, як буде виглядати навчання молоді в таборах, як будуть забезпечені її релігійні й національні почування і хто з нас буде опікуватися тією молоддю?“

Гавпт у відповідь лише запевнив, що в цій справі буде говорити у Кракові з представниками Нікеля.

Кінець-кінцем німці вирішили, що відозва мусить явитися. Вони вимагали, щоб її підписав і видав УЦК. В. Кубійович ні на йоту не поступився. Він сказав З. Зеленому: „Порадьте, щоб до мене в цій справі більше не зверталися, бо я свого рішення не зміню“.

„Здавалося, що на цьому кінець, тобто що відозва не явиться, – пише З. Зелений. Та коли він з Нойгамеру 5 червня приїхав до Львова, „застав готові вже летючки й відозви про набір, між ними одну, звернену до батьків і підписану А. Бізанцом, як головою ВУ, сотником Навроцьким, як керманічем канцелярії ВУ, і мною, як керівником Відділу молоді при ЦКУ“.

Це була третя з черги редакція

відозви, і тільки вона єдина мала ці три підписи. Попередні дві не були ніким підписані, стверджує З. Зелений.

Щодо появи підписів на відозвах без дозволу їх власників, то А. Бізанц, до якого в цій справі звернувся З. Зелений, йому відповів, що так мусило бути і на це вже немає ради. Підписи під відозвою поклало Гестапо, не питаючи нікого про згоду.

Незалежно від браку підписів на відозвах, наші хлопці зголошувалися, але більшість з них до артилерії не надавалися через брак в них відповідної освіти і водіння німецькою мовою. Гавптові, однак, йшлося ж про те, щоб захопити якнайбільше середньо-шкільної молоді. Для виконання цього завдання було призначено д-ра Мака, референта від справ молоді і від українських середніх шкіл. З. Зелений про нього пише, що він походив з Вроцлава, був фольксдойчером, демобілізованим старшиною і ворогом українців. З. Зелений підкреслює, що „д-р Мак, відвідуючи школи, скликавав учнів та учителів і погрожував їм, що коли вони, всі як один, не зголосяться до допоміжної військової служби, він віддасть їх в розпорядження Уряду Праці на тяжкі роботи в Німеччині, а школи зліквідує“.

Перший табір юнаків був організований в Переворську, другий – в Неполомницях, третій – в Дембиці біля Кракова, переходові табори – у Хирові і Перемишлі. Для обговорення проблем новопосталих таборів Юнацтва було скликано конференцію в Гавпта в Кракові 12 липня.

Між іншим, „Гавпт з'ясував ще справу набору дівчат. Дівчата від 15-20, а навіть до 25 років життя, могли б добровільно зголошуватися на помічників до протилетунської служби. Вони, говорить Гавпт, будуть працювати при так званих підслухових апаратах, „шпербальонах“, при службі зв'язку, у „нахшубі“ як медсестри і так далі. 20 липня в справі їх набору появилися летючки з відділу пропаганди.

Дівчат, „дружинниць авіації“, заохочувалося добровільно зголошуватися до протилетунської служби. Швидко наближення східного фронту, валки з утікачами з України через Лемківщину аж до Австрії, правдоподібність тяжких праць в Німеччині на фабриках під постійним бомбардуванням – все це провіщувало чорне майбутнє для нашої молоді. Багато з дівчат не мали виходу, – єдиним рятунком було зголошуватися в СС-юнацтво.

Табори дівчат були в Найсе у Польщі та в Будвайс (Будейовицях) у Чехії. Після короткого вишколу дівчат розселили по різних станіцях, як пише З. Зелений, „на дуже важкі й небезпечні призначення“. Наші дівчата по 10 годин денно працювали у фабриках амуніції, токарнях, при відважуванні стрільного порошку, відчищуванню хемікаліями гарматних снарядів, вантажили вагони... „Німці ніколи не обіцяли дівчатам навчання у таборах, ані не допускали до них

(Продовження на стор. 9)

СВІТЛИНИ З УКРАЇНИ

Вийшли книги про Юлію Тимошенко

ЗАПОРІЖЖЯ. – У п'ятницю, 30 січня, відбулась презентація двох книг про Прем'єр-міністра України Юлію Тимошенко. Книгу „Юля, Юлечка“ присвячено дитячим та юнацьким рокам її життя. Юлія Григян народилася 27 листопада 1960 року в родині Людмили Телегіної та Володимира Григяна. Батько залишив сім'ю, коли дочці було три роки. Пізніше Ю. Григян взяла прізвище матері, під яким вона закінчила середню школу і поступила на економічний факультет Дніпропетровського державного університету. У віці 18 років одружилася з 19-річним Олександром Тимошенком, а у 1980 році в них народилася дочка Євгенія. У книзі „Юля, Юлія Володимирівна“ розповідається про часи, коли Ю. Тимошенко займалася підприємництвом. На фото: голова дніпропетровської обласної організації „Батьківщина“, тітка

(по лінії матері) Прем'єр-міністра України Ю. Тимошенко Антоніна Ульяхіна представляє одну з нових книг. Фото: УНІАН

Зруйновано ще один історичний будинок

КИЇВ. – У понеділок, 2 лютого, на Великій Васильківській вулиці було зруйновано історичний будинок з розкішними каріатидами і ліпниною на фасаді, в якому жив видатний єврейський письменник Шолом-Алейхем (Соломон Рабинович). Буде зруйновано і сусідній будинок, щоб побудувати готель для гостей чемпіонату Європи з футболу 2012 року. Будівельники поспішали, щоб встигнути з руйнуванням до початку візиту 2 лютого інспекційної групи УЕФА, яка відвідала Київ, Харків, Дніпропетровськ, Одесу та Львів.

Фото: УНІАН

Відзначення організувала УВАН

У ч. 4 „Свободи“ під рубрикою „З діяльності Наукового Товариства ім. Шевченка“ редакція вмістила репортаж Сергія Панька про відзначення в Українському Інституті Америки 100-ліття проф. Юрія Шевельова. Урочиста академія не була частиною діяльності НТШ-А, її організувала УВАН. За цей редакційний недогляд просимо вибачення у нашого шановного автора С. Панька.

Не все так зле в Україні

Що не все в Україні зле – це ми просто зобов'язані стверджувати у відповідь на вкрай песимістичні публікації і коментарі в різних засобах масової інформації в Україні і поза нею. Раз-у-раз автори грішать необ'єктивністю, іноді годі позбутися враження, що застосування лише чорної фарби в аналізах, нагнітання страхів, кінецьсвітні політичні та економічні прогнози для України є кимось замовленим і добре оплаченим процесом.

Цими днями (27 січня) інтернет-газета „Економічна правда“ опублікувала конфіденціальну записку, яку подав прем'єр-міністрові Юлії Тимошенко міністер фінансів Віктор Пинзеник. І відразу ж російська „Lenta.ru“, захлинаючись від радості, повідомила: „До повного хаосу, втрати керованості країною і паралічу інститутів влади в Україні залишилося зовсім мало“. Наступного дня, 28 січня, прес-служба Кабінету міністрів у своїй заяві назвала опубліковану в „Економічній правді“ записку зфальсифікованою, оскільки „міністер фінансів України не пише жодних таємних доповідних записок урядові“. Це прозвучало непереконливо для більшості експертів: вони вважають, що прем'єр не бажає чесного з'ясування економічної ситуації в країні, тому В. Пинзеникові не залишилося нічого іншого, як навмисне дати витекти у пресу своїй песимістичній аналізі. Хоч сам міністер фінансів теж назвав оприлюднення записки „провокацією“, однак, не підтвердив, що документ зфальсифіковано. Швидше за все, він перебуває у становищі, коли того, що думає, не може сказати, і також не може не сказати.

Але справа в іншому. Чи справді, як підкреслюється у згаданій записці, ситуація в українській економіці „найгірша у світі“? Чи справді все промислове виробництво от-от зупиниться? Чи справді бюджетний дефіцит залишить без фінансування науку, культуру, армію, міліцію? Чи справді Україну чекає страшна інфляція і крах банківської системи?

Обставини, безперечно, тяжкі. Не буде перебільшенням сказати, що над Україною нависла небезпека. Проте чи реальність вже зовсім безнадійна, безвихідна? Ні.

Ось думка одного з найвідоміших українських експертів, професора Анатолія Гальчинського з київського Інституту світової економіки та міжнародних взаємин: через найнижчу точку падіння економіка України перейшла в листопаді-грудні минулого року; починаючи з лютого, темпи падіння будуть сповільнюватися, так що за результатами року динаміка внутрішнього валового продукту може становити плюс-мінус 1 відс. Вихід зі скрути – в розширенні внутрішнього ринку і відповідній переорієнтації виробництва, у здійсненні масштабних будівельних проєктів, в інтенсивному розвитку агропромислового комплексу. Проф. А. Гальчинський певний, що є всі підстави втримувати річну інфляцію гривні на рівні до 10 відс. і що інфляційний вершок на товари першої необхідності, зокрема на харчі, вже пройдено.

При цьому експерт визнає, що оптимістичні прогнози стануть реальністю лише за умови виваженої соціальної стратегії, обмеження бюджетного споживання і кваліфікованої монетарної політики. Та найперша, підставова умова подолання кризи і її наслідків – негайне припинення справді руйнівних політичних протистоянь в країні, відмова від деструктивної боротьби „всіх проти всіх“. „Влада – це не нагорода, а відповідальність перед людьми“ – цими словами закінчив міністер В. Пинзеник свою доповідну записку. Не можна не погодитися з ними.

ЛЮТИЙ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

„Лжі бережися...“

Ми все про шапку та про шапку (див „Свободу“ з 5 грудня і 16 січня) – то, може, час вже й про самого Володимира Мономаха поговорити? Якраз і нагода відповідна: нібито на початку лютого 1106 року (дата не уточнена, деякі джерела кажуть про 1117 рік), цей великий князь київський, онук Ярослава Мудрого і сам вельми мудрий, що добре володів не лише мечем, але й пером, уклав дуже значне своїм змістом „Поучення дітям“. Текст цей, хоч і не повністю, дійшов до нас у так званому Лаврентієвському списку (1196 рік) „Повісти временних літ“.

Оскільки тодішні автори ще не дбали про чистоту жанру, то „Поучення“ – це і біографія князя, і хронологія його успішних походів, і політично-державницька наука, і кодекс моральних принципів, яких він дотримувався і які вважав універсальними, вічними, і також його внутрішній релігійний досвід, яким він бажав переконати своїх дітей і внуків, утвердити їх на тій самій спасенній дорозі служіння Богові і людям. Тому в „Поученні“ знаходимо багато думок, навіть дослівних, зі старозавітних пророків, з псалмів Давидових, з Євангелій і послань апостола Павла, з писань Василя Великого і т. п.

Ось декілька уривочків, в перекладі на сучасну мову, з цього тексту, найчастіше цитованих:

„...У нікчемному житті сьому научис, віруючий чоловіче, діяти благочестиво, за євангельським словом, „очима управляти“, язик здержувати, ум смиряти, тіло упокорювати, гнів подавляти, помисел чистий мати, спонукаючи себе на добрі діла Господа ради; тебе позбавляють – не мсти, ненавидять – люби, гонять – терпи, хулять – благай...“

...Усього ж паче – убогих не забувайте, але, наскільки є змога, по силі годуйте, і подавайте сироті, і за вдовицю вступіться самі, а не давайте сильним погубити людину. Ні правого, ні винного не вбивайте і не повелівайте вбити його, якщо хто достоїн навіть смерті, то не погубляйте ніякої душі християнської...“

...Лжі бережися, і п'янства, і блуду, бо в сьому душа погibaє і тіло...“

...Не лінуйтеся ж ні до чого доброго, а насамперед до церкви ходити...“.

Читаючи це, можна подумати, що автор цих непроминальних духовних істин і вартостей – чернець якийсь чи аскет, самовимогливий схимник, котрий дивився на життя з вузького вікна монастирської келії, а не хоробрий вояк, що з тринадцяти літ супроводжував свого славного батька, великого князя київського Всеволода Ярославича, у військових походах, а пізніше, за самостійного вже князювання, вив переможні битви з половецькими зайдами і, здолавши внутрішні міжусобиці, зміцнив центральну київську владу.

З історії знаємо, що по смерті Ярослава Мудрого Русь захиталася від чвар і взаємних образ між удільними князями, кожен праг-

нув більшої слави і влади – за рахунок рідних чи двоюрідних же братів та соплеменників, і не один раз ставалося, коли свій же, князь-русич, підбивав половців проти Києва й сам ставав на їхній бік, як от, наприклад, Олег Святославич, якого народ назвав за це „Гориславичем“.

Отож Всеволодові Ярославичеві довелося всі свої 15 літ великого київського князювання втримувати порядок збройною силою, та коли він помер, міжусобиці ще більше загострилися, половці цим негайно скористались і, як пише Михайло Грушевський, „спустошили всю околицю київську“.

Ось за таких тяжких обставин на першу ролю в Київській Русі виходить Володимир Мономах, син Всеволода та грецької царівни, дочки візантійського імператора Костянтина IX Мономаха. Виходить, варто підкреслити, не заради влади і зовсім не рвучись до неї – а заради єдності, сили і безпеки держави. Він віддає своє законне право на київський престіл Святополкові, своєму двоюрідному братові, також онукові Ярослава Мудрого, і тільки після його смерті очолює велике київське князівство.

Й от яку подвійну, справді мудру політику обирає: як загартований у походах і битвах вояк і талановитий полководець Мономах зосереджує всю силу Русі проти половців, а водночас – примирює й об'єднує руських володарів, ініціюючи ряд князівських з'їздів і виступаючи на них з пристрасними промовами. У висліді Володимирових зусиль Руська земля – запевнена і від зовнішньої експансії, і від внутрішнього розбрату.

Доба Володимира Мономаха – це також і вдосконалення законодавства Київської Русі, і будівництво багатьох кам'яних церков, зокрема Михайлівського Золотоверхого собору та Видубицького монастиря в Києві, і поживлення культурного життя: згадати хоч би низку створених тоді „житій“ православних святих. Дослідники стверджують, що саме з ініціативи Володимира Мономаха видубицький ігумен Сильвестер уклав, на основі записів Нестора, літописця Печерського монастиря, славетний давньоруський твір – „Повість временних літ“.

М. Грушевський зазначає, що, „незважаючи на всю популярність Мономаха, всю його побожність, всі компліменти його чеснотам, святим Мономаха не уважали...“.

Ну, це цілком в нашій національній традиції... Але повчальність князевого життя зовсім не у святості й полягає. Часи й історичні обставини змушували брати в руки меч частіше, ніж хрест, за ті 83 військові походи, що їх здійснив князь, за всі ті криваві битви, в яких він брав участь, взагалі можна було забути про хрест і про Бога. Не став святим Мономах, а проте й не залишився тільки з мечем в руках, подав усім наступним поколінням русичів-українців приклад тієї повноти, тієї повноцінності життя, яку ми й сьогодні сповідуємо в гаслі „Бог і Україна“.

П. Ч.

Користуйтеся веб-сайтом „СВОБОДИ“ www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік \$55.00, на півроку – \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку – \$30.00. За кожну зміну адреси – \$1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Незабутні дні в Україні

Біля пам'ятника Ганні Барвінок. Праворуч, біля Патріярха Філарета, автор допису Лариса Діак.

У серпні минулого року хор церкви св. Андрія з міста Блумінгдейлу, Ілиной, та деякі парафіяни побували в Україні, на запрошення Президента Віктора Ющенка, на святкуванні 17-ої річниці Незалежності України.

Ми одержали спеціальні пере-

пустки з дозволом стояти на головній площі під час святкової паради і мали змогу бачити структуру нашого війська, його велич і могутність, окрасу і запоруку нашої національної незалежності.

25 серпня була організована поїздка до Батурина на посвячен-

ня Свято-Покровського храму. Досі в Батурині була тільки одна православна церква Московського патріархату. Тому відновлення історії гетьманської столиці доцільно було розпочати спорудженням свого, українського храму.

На його урочистому освяченні були присутні Президент В. Ющенко з дружиною Катериною і Патріярх Філарет.

Після освячення храму всю нашу групу Президент В. Ющенко запросив на спільний обід. Але перед обідом нам зробили приємний подарунок – повезли на відновлену оселю славного Пантелеймона Куліша і його дружини Ганни Барвінок на Чернігівщині.

Ми всі були захоплені заповідником П. Куліша і самою

історією цього періоду біографії письменника.

Тепер там є пам'ятники, могила і каплиця, куди приїжджають молоді подружжя після вінчання, або там же й вінчаються, бо Пантелеймон Куліш і Ганна Барвінок мали дуже романтичне кохання.

Після відвідин Музею-заповідника ми повернулися на обід. Президент жартував і навіть порадив нашому диригентові їсти часник з хлібом і салом.

На все життя запам'ятається ця незвичайна зустріч, коли так близько пізнаєш перших людей країни, коли зникають всі умовності і всі почуваються дітьми однієї землі – рідної України.

Лариса Діак,
Чикаго

Знищено пам'ятник воїнам Української Народної Республіки

26 січня у Лозовій, що на Харківщині, зловмисники за допомогою зварювального апарату знищили меморіальний хрест, встановлений 1991 року на честь полеглих воїків Української Народної Республіки. В грудні 1917 року в Україну рушили московські орди. Частина їх здобула Харків і рушила на південь.

Проте у Лозовій шлях заступили Український полк та гайдамаки Павлограду й Лозової. Запеклий бій тривав 14-15 грудня. Лише використовуючи панцерного потяга, червоні оволоділи станцією.

Загиблих воїків закопали у сніг, а навесні перенесли до найближчих рівчаків. Частина їх пізніше перепоховали на цвинтарі. Останніми роками стали відомі два прізвиська оборонців Лозової – це гайдамаки Семен Горбатенко та Андрій Мовчан.

З початком українського національного відродження, 1990 року, патріоти Харківщини вирішили встановити на місці

поховання пам'ятний хрест, проте місцева влада зібрала юрбу затятих комуністів, міліцію, інший набір, що, застосовуючи лайку та фізичне насильство, унеможливив встановлення хреста.

13 жовтня 1991 року Молодіжна ліга Харківщини на насипаному кургані встановила дерев'яного хреста, котрий освятили священики Української Греко-Католицької Церкви з Івано-Франківська. Пізніше замість дерев'яного хреста було встановлено залізний.

Наруга над Гайдамацьким хрестом – це не місцева подія. Це виклик всьому українству. Сподіваюся, що ця подія отримає якнайбільший розголос серед українського загалу. На тому ж місці височітиме новий хрест, але маємо усвідомити, що за Україну потрібно боротися.

В'ячеслав Труш,
член Історичного клубу
„Холодний Яр“,
Лозова, Харківська область

Обласний музей-заповідник Пантелеймона Куліша та Ганни Барвінок. На мармуровій плиті викарбувані слова П. Куліша, написані 100 років тому: „Зовсім інша була б річ, якби ми єдиними устами і єдиним серцем трудилися над пробудженням суспільно-національної свідомості України“.

Фото: Лариса Діак

Дізналися про Квітку Цісик

Газету „Свобода“ не можна порівняти з нашими газетами. Хоч вони і звуться українськими, але ще наповнені московсько-комуністичними думками. У „Свободі“ ми прочитали про українську співачку Квітку Цісик. Дуже хочеться послухати її пісні, але у нас, в Україні, немає її дисків. Можливо, порадуєте нас записами співу К. Цісик – „Пісні з України“ та „Два кольори“.

Ми живемо у глухому селі, далеко від Києва, не маємо змоги

поїхати до Києва. Дивно, що ми, українці, позбавлені голосу землячки, а у США цей голос чується. Нас, українців, зробили своєю колонією московські співаки Алла Пугачова, Филип Кіркоров і багато інших, котрі просто не вилазять з України і не знають іншого місця для концерту. Напевне, кияни гарно їм платять?

Надійка Занько,
с. Воскресенівка, Богодухівський район, Харківська обл.

Кому заважатиме церква?

Вже не один рік в Сумах тривають палкі дискусії щодо того, чи потрібна нашому місту Українська греко-католицька церква. Греко-католики відстоюють своє право молитися у власній церкві, а православні, переважно Московського патріархату, активно протидіють цьому.

Про те, що потрібен греко-католицький храм, на владному рівні вперше заговорили ще на початку 2007 року. Греко-католицька громада визначилася з місцем будівництва храму і подала відповідний проект на розгляд містобудівної ради.

Рада одностайно схвалила

проект, але головний архітектор підписати його відмовився. Він вимагав виставити проект на громадські слухання, які мали б засвідчити відсутність заперечень щодо появи в місті, де домінує Українська Православна Церква Московського патріархату, храму справді української конфесії.

Після відмови греко-католицька громада спробувала знайти іншу ділянку і зупинила свій вибір на площі по вулиці Червонозорянній.

Пройшовши знову шлях розроблення необхідної документації та затвердження проекту, парафіяни „спіткнулися“ на старому місці – головний

архітектор знову відмовився погодити проект, вимагаючи громадського обговорення.

16 березня 2008 року під час так званого „празника торжества православ'я“ відбулася хресна хода вулицями міста. Православні Московського патріархату пройшли до парку Партизанської слави, де колись було кладовище. Саме у цьому парку греко-католики і просять землю для будівництва своєї церкви. Також з'явився досить дивний документ – заява православної громади про утиски віруючих у зв'язку з будівництвом греко-католицького храму.

Кульмінацією стала сесія міської ради, що відбулася 24 грудня 2008 року і

обговорювала проект рішення про надання ділянки по вулиці Червонозорянній під будівництво церкви Введення Богородиці до храму. Переконувати депутатів прийшов адміністратор парафії о. Олександр Дядя. Міська рада не погодилася виділити землю під будівництво церкви.

Я поцікавилася у депутатів причиною цього і почула, що для зведення церкви досить меншої площі, ніж передбачено у проекті, греко-католикам бракуватиме коштів на будівництво, греко-католики – не єдина громада без церкви, бо вірмени теж не мають своєї церкви.

Ірина Стегній,
Суми

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

175-ий Відділ обрав нову управу

ВОРЕН, Мишиген. – 25 січня відбулися збори 175-го відділу Українського Народного Союзу, на яких обрано нову управу. На фото: учасники зборів з новообраними членами управи (сидять, зліва): Леся Лаврин – секретар-скарбник, д-р Олександр Серафим – голова, Леся Фльорчук – заступник голови.

Новий календар „Союзівка“

Фундація Союзівки „Спадщина“ випустила художній календар „Союзівка“ на 2009 рік.

Це вже третій випуск календаря, присвяченого мальовничій українській оселі відпочинку в Кетскільських горах. Видання підготували Українська група Брукліну (Brooklyn Ukrainian Group) і Український Народний Союз.

У календарі вміщено мистецькі світлини Лариси Чебиняк, Лідії Крижанівської, Маї Лев, Рути Лев, Одарки Полянської-Стокерт,

Діани Шмериковської і Марка Шмериковського. Місяць за місяцем фотомистці передають красу і будні Союзівки.

Календар можна придбати, виславши чек на 12 дол. (плюс 3 дол. за пересилання) на адресу: Soyuzivka Heritage Foundation Calendar, c/o Ukrainian National Association (Attn.: Marijka Drich), 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054. Чеки виписувати на „UNF-Soyuzivka Fund“.

Наклад видання порівняно невеликий, тому радимо не баритися з замовленням.

Не чекати, а діяти самому

На адресу Українського Народного Союзу і його керівників надходить чимало листів з України, окремі з них становлять певний інтерес для нашої громади і для читачів „Свободи“. Нижче вміщуємо один з таких листів, який передав редакції президент УНСоюзу Стефан Качарай.

Вельмишановний Пане Стефано, не знаю, чи Ви пам'ятаєте мене з-поміж тих українців, котрі знайомилися з Вами у Києві на Хрещатику, в новорічну ніч, під час зустрічі 2004 року, коли там разом з усіма Новий рік зустрічав і Президент Віктор Ющенко.

Звати мене Галиною. Закінчила Львівський державний університет ім. Івана Франко, за спеціальністю – інженер-економіст. Крім того здобула освіту ще й авдитора, і на цей вид діяльності отримала ліцензію.

Я корінна українка. Народилася в Жидачівському районі, Львівської області, в с. Покрівці. Уже 20 років мешкаю у Львові, і тому для мене характерне почуття господині і хазяйки Львова. Чоловік мій, син політ'язнів, помер у 1990 році. Від нього у мене є дві дочки, Оксана і Марія, які за фахом лікарі. Батьки чоловіка вже пенсіонери, отримують пенсії (в порівнянні – по 150 дол. США), і так виживають в рідній державі, за волю якої сиділи в тюрмах по 25 років. Але віри в перемогу правди і добра не втрачають. А наш проросійський уряд на чолі з Юлією Тимошенко піднімає пенсії і платню в відсотках до сум. Тільки тому, хто має 1,000 дол. 10 відс. – то буде 100 дол., а хто має 100 дол., то 10 відс. буде 10 дол. І таким чином ті, котрі переслідували і кидали в тюрми українське населення, отримують по 5,000 дол. пенсій і платень, а місцеві українці, не задіяні в страшний та злочинний

державній машині, – по 150 дол.

Тому український люд у власній хаті змушений виживати як матеріально, так і ідеологічно, і вірить в ганебну брехню фарисеїв. Причиною того стану є низький патріотизм і неграмотність українського населення. Популізм і брехня Ю. Тимошенко перевершили всі рамки не тільки християнського світогляду, але й будь-які рамки людської свідомості.

Президент старається пробудити в українців зачерствілу любов до Вітчизни, посіяти насіння патріотизму і відчуття повноцінності, але це в людській свідомості відбувається дуже повільно. Також у команді Президента багато зрадників.

Саме така ситуація в Україні і вимагає не сидіти, склавши руки, але діяти на своєму рівні. Тому я хочу започаткувати видавництво, щоб видавати українську політичну та патріотичну літературу, організовувати зустрічі з героями-патріотами та письменниками. До співпраці хочу залучити українців, які проживають в діаспорі і яким не байдужа доля України та її народу. Сподіваюся отримати від читачів „Свободи“ поради, які допоможуть мені відкрити у Львові „Видавничий центр української діаспори“, чи запропонують іншу ідею для практичного втілення. Моя електронна адреса: saldan@ukrpost.ua.

Галина Салдан,
Львів

Обкладинка. Фото: Діана Шмериковська

Зворотній бік обкладинки. Фото: Мая Лев

Жовтень. Фото: Рута Лев

Травень. Фото: Лариса Чебиняк

Липень. Фото: Оксана Тритяк

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Вручені почесні нагороди

ТОРОНТО. – 25 січня члени Крайової управи Ліги українців Канади (ЛУК) Олег Романишин, Орест Стеців та Ірина Мицак одержали нагороди Міністерства закордонних справ України. Нагороди вручив Посол України в Канаді д-р Ігор Остап під час відзначення 90-ої річниці Дня Злуки.

Голова Крайової управи ЛУК О. Романишин і координатор проєктів з відзначення 75-річчя Голодомору О. Стеців нагороджені за свій внесок у поширення інформації про Голодомор і створення масштабної англосовітської виставки „Геноцид Голодомором“. Третій співавтор виставки Андрій Грегорович також одержав нагороду.

Виставка є частиною більшого

проєкту „Побудуймо 1,000 пам'ятників жертвам Голодомору“, запланованого ЛУК. Цей проєкт включає поширення виставки у головних університетах, бібліотеках та музеях світу.

І. Мицак, довголітній член Співки української молоді і Ліги українців Канади, одержала нагороду як голова Всеканадського комітету з відзначення роковин Голодомору при Конгресі українців Канади.

Виконавчий директор Ліги українців Канади Володимир Паславський зазначив: „Ці почесні відзнаки символізують підтримку канадсько-української громади і визнання Україною праці Ліги українців Канади“.

Під час нагородження (зліва): Олег Романишин, Ірина Мицак, Посол Ігор Остап, Андрій Грегорович, Генеральний консул України Олександр Данилейко, Орест Стеців.

До 65-річчя...

(Закінчення зі стор. 5)

наших виховників, – підкреслює З. Зелений. – натомість їх часто групами возили на праці по фермерах. Треба додати, що деякі з них також працювали у військових кантинах, шпиталях, на летунських майданах, на направах доріг“.

У надзвичайно тяжких воєнних обставинах наша молодь відрізнялася зразковою поведінкою. Так, вона носила німецьку уніформу, але в її свідомості завжди домінувала, як стверджує З. Зелений, ідея вільної України, що віддзеркалювало виховні цінності її родин, шкіл, церков, суспільно-політичних інституцій, української культурницької діяльності.

Вважається, що найменше 10 тис. української молоді перебувало в протиповітряних формаціях Люфтваффе. Приблизно 250 тис. молодих українців в різних німецьких військових формаціях боролися з союською імперією. Ці формації мали стати базою модерних наших національних збройних сил, які забезпечили б виборення суверенної Української держави. Українська молодь боролася проти окупантів України в підпіллі ОУН-УПА, в Дивізії, в Українській Національній Армії, в юнацтві, а по закінченні війни масово заповнила лавиці таборів виховних шкіл.

Після прибуття до Америки чимало колишніх наших юнаків на заклик нової батьківщини здобували собі в Корейській, пізніше й у В'єтнамській війнах громадянство Америки, а чимало з них померли, втрачаючи своє життя.

Дмитро Лапичак в його „Історії України в датах“ пише: „1944 березень – німці примусово забрали з Галичини 10 тис. українських хлопців віком 14-18 років для протиповітряної оборони в частини „СС-Юнаки“ німецької армії. З 1945 року їх використовували в боротьбі з партизанами Італії, Франції, Югославії, Бельгії, Нідерландів. На Східному фронті майже ніхто не залишився живий, на Західному потрапили в полон до американців. У червні 1945 року привезли в Одесу, чимало їх НКВД потопило в Чорному морі. Хто залишився – дістав 10 років Соловків“.

Про стипендії ім. Марусі Яворської

ОТАВА, Канада. – Стипендійний фонд ім. Марусі Яворської, розпорядником якого є Університет Отави, виділить щонайменше дві міжнародні стипендії розміром до 5,000 канадських доларів талановитим студентам з Канади чи України, які вивчають музику на рівні магістерського звання, аспірантури чи докторантури.

Фонд був заснований на кошти М. Яворської, піаністки і віолончелістки. Кандидати повинні бути зареєстровані як студенти музичної програми, що визнається в Канаді, Україні та в інших країнах.

Кожний навчальний заклад може подати кандидатуру одного студента чи студентки до 31 березня, з відповідними супровідними документами.

За подальшою інформацією та анкетами просимо звертатися за адресою: Departement de musique, Pavillon Perez, 50 Universite, piece 103, Ottawa, Ontario K1N 6N5 Canada. Тел.: (613) 562-5800 (дод. 2325). Електронна пошта: musique@uottawa.ca

Полет Арсеноу,
адміністратор фонду

Різдвяний обід на Оселі ОДВУ

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія. – В суботу, 17 січня, на Оселі Організації державного відродження України відбувся традиційний обід-просфора. У шість виповнених залів головного будинку, яка була святково прикрашена, зібралися жителі оселі та мешканці віддалених місцевостей.

Появу Владика Івана Бури присутні зустріли оплесками. Був присутній також о. Євген Монюк з недалекого Пальмертона.

Голова оселі Олесь Процюк привітав присутніх, а Владика

І. Бура, виголошуючи молитву, заспівав „Бог Предвічний“. Його підтримали учасники обіду. Уляна Процюк розповіла про різдвяні звичаї. Квартет „Казка“ виконав ряд колядок і щедрівок. Милою насподіванкою був виступ Джо Магера, який з квартетом заспівав німецькою мовою знану коляду „Свята ніч“.

В кінці О. Процюк подякував всім, котрі спричинилися до успішного вечора, як рівнож гостям за їхню присутність.

Богдан Пастушак

Зустріч в об'єднанні „Самопоміч“

НЬЮ-ЙОРК. – В неділю, 25 листопада 2008 року, у великій залі Українського народного дому зустрілися 130 членів Об'єднання українців в Америці „Самопоміч“, щоб провести час в родинній, товариській атмосфері. Приводом для зустрічі стало свято – День подяки.

Кожного року нью-йоркський відділ „Самопоміч“ цього дня проводить спільний обід, який спонсорує Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч“ для своїх членів-сеньйорів.

Імпровізований референт Олег Лопатинський відкрив свято, вітаючи присутніх, та попросив до слова голову товариства Наталію Думу, котра привітала присутніх та розповіла про День подяки.

О. Лопатинський привітав пароху церкви св. Юрія о. Вернарда Панчука та попросив промовити молитву, також привітав Аню Бачинську, яка своїм співом, при фортепіановім супроводі Христини Карпевич, під час обіду, про який подбав ресторан Українського народного дому, розважала гостей.

Плянуєте відпочинок в Україні?
Відкрийте VISA картку щоб відкрити Світ!

VISA це:

- **Мобільно** - доступ до рахунку через різні платіжні системи
- **Зручно** - кредитний ліміт від \$500 до \$25,000
- **Надійно** - гарантований захист Вашого рахунку у випадку втрати картки
- **Вигідно** - страхування від нещасного випадку на час подорожі
- **Оперативно** - заощаджує ваш час при оформленні проїзних квитків

Телефонуйте за інформацією

1-866-859-5848

Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива

Manhattan	Brooklyn	So. Bound Brook, NJ	Carteret, NJ
866-859-5848	866-857-2464	732-469-9085	732-802-0480

Українці на інавгураційних святкуваннях в Нью-Джерзі

РАВЕЙ, Нью-Джерзі. — У вівторок, 20 січня, з нагоди інавгурації новообраного Президента Барака Обами в місцевому готелі „Голідей Ін“ відбувся Інавгураційний бал штату Нью-Джерзі, де члени української громади штату були гостями губернатора Джона Корзайна.

Українська делегація включала представників українських організацій та відомих членів громади. Серед них — Каміля Гук, член Дорадчої ради губернатора

Нью-Джерзі з питань іміграційної політики та Дорадчої ради губернатора в етнічних справах, Рома Лісович — касир Українського Народного Союзу (УНС), Петро Ставничий — голова Крайової Пластової Старшини в США, Іван Буртик — член стейтової ради Українського Конгресового Комітету Америки, Михайло Козюпа — другий заступник президента УНСОюзу та член Дорадчої ради губернатора штату Нью-Джерзі з етнічних питань, інші члени громади.

Деякі з гостей української громади спілкуються з губернатором Нью-Джерзі (зліва): Михайло Козюпа, Христина Котляр, губернатор Джон Корзайн, Іван Буртик, Каміля Гук.

„Пластова свічечка“ в Нью-Йорку

НЬЮ-ЙОРК. — В суботу, 10 січня, понад 100 пластунок і пластунів Станиці Нью-Йорку зібралися, щоб засвітити традиційну пластову свічечку. На зібранні було переда-

но Вифлеємський вогонь миру та запалено свічки на знак єднання в часі Різдва Христового пластунів у цілому світі.

Роман Юзенів

Старше юнацтво під час запалення свічки.

Українська ялинка у повітовому бюроі

ЧИКАГО. — Люба Новак з Союзу Українок Америки (зліва) показує Марії Папас, скарбникові повіту Кук (в центрі), ялинку з прикрасами, що відображають культуру України. Українська ялинка була серед 90 ялинок та релігійних показів на виставці „Різдвяні ялинки з цілого світу“, яка відбувалася у бюроі М. Папас. Праворуч — Пет Міхальські, асистентка М. Папас, відповідальна за етнічні справи.

Передплатіть „Свободу“ в Інтернеті!

Найстарша українська газета світу — тижневик УНСОюзу „Свобода“ поміщує електронну версію кожного числа на свою інтернет-сторінку: www.svoboda-news.com. На обмежений час користування цією послугою є безкоштовним.

В майбутньому, щоб мати доступ до останнього випуску газети і до електронного архіву „Свободи“, треба буде стати передплатником електронної версії.

Передплатити електронну „Свободу“ можна і тепер за 55 дол. на рік на вказаній сторінці кредитовою картою через PayPal.

Якщо маєте складнощі з передплатою через PayPal, а також для звичайної передплати на папері, скористайтеся телефоном (973)-292-9800, дод. 3042, або (800)-253-9862, дод. 3042, або поштою.

Передплатники звичайної (друкованої) версії газети, можуть користуватися електронним архівом за 15 дол. на рік додатково до основної передплати.

Для цього приготуйте кредитову картку і подзвоніть до нашого відділу передплати на число (973)-292-9800, дод. 3042, або (800)-253-9862, дод. 3042. Ви дістанете електронною поштою ім'я користувача (user name) і пароль (password) — збережіть їх для доступу до архіву, де Ви знайдете останнє число газети.

Редакція

Користуйтеся веб-сайтами

„Свободи“—

www.svoboda-news.com

„Українського тижневика“—

www.ukrweekly.com

УНСОюзу—

www.ukrainiannationalassociation.com

**УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
в НЬЮ-ЙОРКУ**

запрошує членство та громаду на

ВЕСНЯНИЙ РАВТ

який відбудеться

в суботу, 21 березня 2009 р.,

о год. 8:00 веч.

Український Музей
222 East 6th Street
New York, NY 10003
тел: 212 228-0110

125 дол. від особи

Вечірній одяг

- Товариська зустріч,
- музична програма,
- вино/шампанське,
- перекуска, солодке,
- ліцитація . . .

Просимо зазначити собі цю дату
та слідкуйте за дальшими інформаціями.

Кредитівка „Самопоміч”: підсумки праці в 2008 році

Володимир Павелчак

ЧИКАГО. – Протягом 2008 року фінансово-економічна ситуація у світі була непевною, але на тлі негативних економічних характеристик відрізнялися

Провідники Української Католицької Наукової Фундації та ректор Українського Католицького Університету о. Борис Гудзяк з дирекцією „Самопоміч”.

своєю стабільністю кредитівки, а особливо Українсько-американська кредитна спілка „Самопоміч” в Чикаго.

Процентні ставки на кредитних картках „Віза” не змінилися, оплати за послуги не підвищено, більшість послуг далі залишається безкоштовною. А ощадності членів кредитівки тепер забезпечені агенцією федерального уряду до суми 250 тис. дол.

Успішними були взаємозв'язки з громадськістю. Значну підтримку отримали творчі групи та ансамблі, при Школах українознавства діють програми дитячих ощадностей, започатковано загальну програму „Юнацький ощадний клуб”.

Кредитівка щедро підтримує цілоденну Школу св. о. Миколая – єдину школу в Чикаго, яка вже понад 70 років виховує дітей в українському, християнському дусі.

Святкуючи 40-річчя осередку ім. Дмитра Вітовського Спільки Української Молоді, його члени взяли за перебудову свого приміщення в Палатайні, у якому виділено кімнати для нового приміщення філії кредитівки.

Відзначення 40-річчя Парафії свв. Володимира і Ольги теж не обійшлося без фінансової допомоги від „Самопоміч”. Святкування включали фестиваль дитячої творчості на День Матері, концерти й прийняття, осінній фестиваль.

Кредитівка була головним спонсором „Українських днів”, організованих відділом

Українського Конгресового Комітету Америки в Ілінойі, що відбулися у серпні та збіглися в часі з відзначенням українською громадою Дня Незалежності України.

З нагоди відзначення 75-ліття Голодомору кредитівка допомогла у виготовленні друківаних матеріалів для виставок, присвячених трагедії українського народу в 1932-1933 роках. Отримавши ці матеріали, працівники рекламного відділу взяли до виготовлення експонатів виставки. Шість комплектів

виставкових пляшетів були надіслані до українських консульств на теренах Сполучених Штатів Америки. Виставки відбулися у приміщеннях Посольства України та генеральних консульств, в інших громадських місцях.

В Чикаго кредитівка допомогла у влаштуванні Голодного обіду, походу і Панахиди в центрі міста, свічкового торжества, виставки в Українському національному музеї та виставки дитячої творчості „Голод очима дітей” в Українському інституті модерного мистецтва.

„Самопоміч” тісно співпрацює з українськими засобами масової інформації, підтримуючи радіо, газети і телевізійні програми.

Президент кредитівки Богдан Ватраль (другий зліва) і президент дирекції Михайло Кос (третій зліва) з сенатором Диком Дурбіном (зліва) і сенатором Бараком Обамою, теперішнім Президентом США.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки Відділ Ілліной

Ласкаво запрошує Вас на
Традиційний Бенкет і Баль
з Презентацією Дебютанток
в суботу, 14-го лютого 2009 року

The Grand Ballroom
The Palmer House Hilton
Chicago, Illinois

Гратимуть „Веселі Часи”

Присутність обмежена до
гостей старших 17 років.

Просимо звертатися до Каті Гриневич
на тел. 312.282.7017 або електронічно
на UMANAde62009@aol.com.

Катерина Софія
Бей
Grafton, Ohio

Богдана Андрія
Цьолко
Lake Forest, Illinois

Леся Анна
Вітковська
Park Ridge, Illinois

Андрія Зор'янна
Сасевич
Chicago, Illinois

Катерина Наталія
Іванук
Park Ridge, Illinois

Діана Стефанія
Курія
Park Ridge, Illinois

Вікторія Андрія
Масна
North Royalton, Ohio

Платіана Наталія
Мирутенко
Hawthorn Woods, Illinois

Адріана Марія
Орланд
Wheaton, Illinois

Меланія Адріанна
Павлишин
North Royalton, Ohio

*Подумайте про Ваше завтра
вже сьогодні!*

**Відкрийте рахунок ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.**

4.45% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

**Федеральна Кредитова Кооператива
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК**

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:

6325 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org

Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

*АРУ - Відсотки у річному відношенні, можуть бути змінені без попередження.

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Лютий 2009 року, ч. 102

Свідки Голодомору вказали місця поховань на залізниці

Відколи дослідження українських поховань часів Великого голоду на території залізничної станції Миргород Південної залізниці стало предметом гострого супротиву з боку офіційних властей і деяких засобів масової інформації, різко зросло зацікавлення українського населення миргородського краю до цієї проблеми. Люди частіше стали робити пожертви на спорудження пам'ятника (нині кількість жертводавців сягнула 2,000 осіб), а також приходити з додатковою інформацією про події на цій колії в 1932-1933 роках.

Безцінними стали свідчення безпосередніх свідків тих страшних подій. Колишній лінійний майстер залізниці Михайло Єрьоменко вказав ще на шість поховань жертв Голодомору на терені станції. Батько його на той час був працівником станції і безпосередньо займався „очищенням“ прилеглих до станції територій від мертвих людей і складанням їх в ямах, які спеціальна команда залізничників за наказом влади викопала для покійників.

Вражають масштаби трагедії. На той час залізниця, яка була засо-

бом переміщення сільського голодного люду в пошуках харчів, образно кажучи, стала величезним гробовищем, на території якого органи влади ховали жертви своїх злочинів.

Згідно зі свідченнями, у Миргороді залізнична станція і прилеглі території вкриті могилами померлих. І кількість заморених голодом та закопаних без обряду і молитви обчислюється десятками тисяч.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська обл.

Церква має служити своєму народові

Напередодні 1000-річчя хрещення Руси-України комуністична влада в Москві та Російська Православна Церква проявляли надзвичайну активність, щоб привласнити собі цю історичну подію. Стверджувалося, що Росія в 988 році прийняла християнство, коли її як держави на той час навіть не існувало. Тепер Московський Патріарх, щоб не втратити тисячі парафій в Україні і свого впливу на них, робить те саме, що робили російські окупанти впродовж сотні років.

З проголошенням Незалежності України Українська Православна Церква проголосила свій Патріархат. Московський Патріарх здійняв галас, що українські Церкви – Православна й Греко-Католицька – „неканонічні“. Він створив Українську Православну Церкву Московського патріархату, у якій панує російська мова, прославляються царі та історія Росії. Церква діє на шкоду Україні. Російські царі, комуно-російські керівники, а тепер російські „демократи“ використовують православ'я у своїх загарбницьких цілях. Для них російська держава, російська нація і православна віра – нероздільні.

У нас, українців, що внаслідок злих обставин довгий час були недержавною нацією, релігія і українськість йшли окремими, різними дорогами. Наші недруги користувалися нашою релігійністю, щоб і далі поневолювати Україну. Російські царі, спільно з духовенством, підступно скористувалися любов'ю і шаною кошового Запорізької Січі Івана Сірка до православ'я у боротьбі з українськими гетьманами, які намагалися відірвати Україну від Польщі та Московщини. І. Сірко з запорожцями безперервно воював з татарами та нападав на Крим, не зважаючи на те, чи були вони ворогами, чи союзниками українських гетьманів.

Коли військом московського генерала Петра Текелія 1775 року оточило Січ, щоб зруйнувати її, „українське“ духовенство переконало кошового та козацтво не чинити опору, бо російське православне духовенство обіцяло, що росіяни не зроблять ніякої кривди козакам, бо вони ж, мовляв, тієї самої віри. Останнього кошового Запорізької Січі Петра

Калнишевського закували в кайдани й заслали в Соловецький монастир, а Січ пограбували й зруйнували. П. Калнишевського тримали понад 25 років у замурованій келії, без вікон і дверей, крізь отвір подавали йому харчі й воду.

В інших державах Церква служить своєму народові, тому й українські Церкви мають служити, насамперед, своєму народові!

Не краща доля спіткала й керівників Гайдамаччини – Максима Залізняка та Івана Гонта. Ці теж повірили, що російське православне військо прийшло ніби на поміч гайдамакам і допоможе їм визволитися від поневолювачів – поляків-католиків.

Російський полковник Гур'єв запросив М. Залізняка та І. Гонта з старшинами на бенкет, на якому підступно їх заарештував. М. Залізняка та І. Гонта жорстоко катовано. Дружину І. Гонта, з чотирьма доньками, було схоплено і прилюдно бито різками, а потім заслано. Син І. Гонта утік із сотником Уласенком у Молдовію. І. Гонта росіяни віддали на суд полякам, які після жорстоких катувань відрубали йому голову, а частини тіла розвішали на людський пострах на шибеницях в 14 містах України. М. Залізняка, як російського підданого, разом з 73 особами після суду заслали в Сибір, де він і помер.

Наша біда й трагедія в тому, що більшість українського духовенства, в Україні й діаспорі, як і в давні часи, були і є великими православними чи католиками, але, на жаль, малими українцями, і через те їх використовують, на нашу біду, Москва, Константинополь і Рим.

Як колись Московський Патріарх викляв гетьмана Івана Мазепу й наклав на нього анатему за його бажання визволити Україну з-під влади Москви, так і тепер Московський Патріарх відлучив від Церкви й понизив до сану монаха Патріарха Української Православної Церкви Київського патріархату Філарета за його „розкольніцьку діяльність“, бо він виступав за незалежну Українську Православну Церкву.

Чому малі території й населенням держави – Румунія,

Болгарія, Греція, Грузія, Сербія, Албанія та інші, можуть мати свої патріархати, а Україна, що значно перевищує її територією й населенням, – ні? А тому, що Москва і Константинополь хочуть мати їх під своєю владою.

Українська Православна Церква в США та Українська Греко-Православна Церква Канади, будучи понад пів століття „неканонічними“, від того не впали в розпач. А коли Україна стала незалежною державою, вони чомусь захотіли бути „канонічними“ й пішли під омофор чужого Патріарха. В інших державах церква служить своєму народові, тому й українські Церкви мають служити, насамперед, своєму народові!

Олексій Коновал

Щиро дякуємо за підтримку!

Від часу появи останнього числа Фундації прислали пожертви Фундації такі особи: 800 дол. – **Леонід Петренко** (з них 100 дол. для Товариства української мови в Чикаго); 250 дол. – **Галина Свічковська** в пам'ять її брата Остапа; 100 дол. – **Петро Гурський** в пам'ять дружини Олі; 30 дол. – **Федора Єфименко**; 25 дол. – **Павло Пундій**; 15 дол. – **Лена Шкребець-Скиба** та 10 дол. – **Данило Томащук**.

Для вихованців-сиріт дитячого будинку з вродженими фізичними вадами в Дніпропетровську на Різдвяний подарунок прислали пожертви, які переслано до представника Фундації в Дніпропетровську Фіделя Сухоноса для придбання дітям подарунків та інших потрібних речей: 2,085 дол. – **Українська євангельська церква** в Юніоні, Нью-Джерзі; 300 дол. – **Марія та Іван Гнипи**; по 100 дол. – **Юрій Розгін та Віра Руденко**; по 50 дол. – **Анна Бойчук, Анатолій Горлоф, Антоніна Павелко та Катерина Васильченко** (з них 25 дол. для молоді за дописи в книзі „Голодомор – вустами молодих“); 40 дол. – **Григорій Білоус**; 30 дол. – **Петро Величко**; 25 дол. – **Анатолій Брунтон**; 25 дол. – **Віталій Шумаков**.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й просить надалі підтримувати Фундацію

Лавреати Фундації ім. Івана Багряного

Українська революційно-демократична партія (УРДП) заснувала Фундацію ім. Івана Багряного у кінці травня 1975 року в Торонто, Канада, на VII з'їзді партії, щоб фінансово допомагати праці партії, яку роками очолював І. Багрянний, та допомагати різними способами визвольним процесам, що відбувалися в Україні. І також допомагати газеті „Українські вісті“, яка мала фінансові труднощі. З 1978 року редакцію газети перенесено з Німеччини до Дітройту, де її почав редагувати Михайло Смик. В 1991 році Фундація повністю перебрала видавництво газети на свій коштів.

З проголошенням Незалежності України і переданням повноважень екзильного уряду Української Народної Республіки урядові України, першим представником Фундації в Києві призначено Олександра Шугая – відомого громадського діяча, поета, прозаїка, есеїста та перекладача. Завдяки йому 1991 року було вперше в Україні відзначено 85-ліття І. Багряного, 1992 року присуджено І. Багрянному державну нагороду ім. Тараса Шевченка (посмертно).

В 1992 році вирішено вшановувати відомих осіб України, що доклали багато старань у розбудову незалежної демократичної української України, врученням грамот та 1,000 дол. нагороди.

До цього часу лавреатами премії Фундації стали **О. Шугай, Іван Дзюба, Леонід Череватенко, Вадим Усань, Анатолій Погрібний, Євген Сверстюк, Олег Черногуз, Леонід Бойко, Юрій Краснощок, Михайло Слабошпицький та Олег Романчук**.

своїми жертвами, щоб вона могла допомагати в поширенні української свідомості, співпраці людей та керівників уряду та патріотизму в розбудові демократичної, економічно незалежної, української держави.

Рівночасно Фундація щиро дякує Гані та Гені Прогніям, власникам фірми „The Prohny Group Accounting & Tax Services“ в Дісплейнсі, Іліной, за святковий подарунок – безкоштовний набір і друк „Бюлетеня Фундації“, ч. 33, який видається щоквартально й висилається чотири рази на рік членам та жертводавцям Фундації.

Дописи і листи до сторінки Фундації ім. Івана Багряного просимо посилати на адресу:

**Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA**

**Сторінку редагує
Олексій Коновал**

УКРАЇНА І СВІТ

Український дух на Пряшівщині – живий!

ПРЯШІВ, Словаччина. – В суботу, 24 січня, в Пряшеві зібралося 67 делегатів та майже 40 гостей на 5-ий з'їзд Союзу русинів-українців Словаччини (СРУС), щоб обговорити діяльність цієї найбільшої культурно-громадської організації русинів-українців Словаччини (яка нараховує 3,800 членів і близько 100 первинних організацій) та накреслити план її діяльності на дальший період. Серед почесних гостей з'їзду були Посол України в Словацькій республіці Інна Огнівець, голова Європейського конгресу українців Ярослава Гортяні, голова Пряшівського краю Петро Худик, голови округів та старости сіл з українським населенням, директори шкіл з українською мовою навчання тощо.

Ляйтмотивом звітної доповіді голови СРУС Івана Лаби та переважної більшості промовців були... скарги. Скарги на те, що уряд Словаччини не надає належної підтримки українському населенню, скарги на штучне роз'єднання одної національної меншини на дві антагоністичні групи, скарги на занепад українських шкіл, скарги на словакізацію Церкви, скарги на негативні результати перенесення української редакції Словацького радіомовлення з Пряшева в Кошиці (якій від 1 січня скоротили програми з семи на п'ять годин тижнево), скарги на обмежені телепрограми українською мовою (один раз у два місяці) тощо.

На початку з'їзду член делегації Об'єднання українців Польщі о. Мирон Михайлишин висловив здивування, що на з'їзді нема жодного священика і, взявши ініціативу у власні руки, поблагословив з'їзд, а оскільки з'їзд відбувався безпосередньо після Водохрещів, обійшов усі столи й учасників покропив свяченою йорданською водою.

На з'їзді виступило кільканадцять делегатів і гостей. Основна тема навколо якої точилася дискусія були: збереження національної ідентичності українського населення Словаччини, притягнення до СРУС молоді, перехід організації на клубну діяльність та внесення змін до статуту організації. Ці теми увійшли і до заключної резолюції з'їзду.

В кінці з'їзду делегати таємним голосуванням обрали 25-членну Центральну Раду Союзу та дев'ятичленну Президію. Новим головою Центральної Ради (ЦР) на її першому засіданні було обрано 60-річного інженера Петра Сокола. Дотеперішньому голові ЦР висловила щиру подяку за його величезну і самовіддану працю в цій

організації протягом двох виборчих періодів.

5-ий з'їзд СРУС пройшов у творчій атмосфері. Він довів, що, незважаючи на радикальне зменшення державних дотацій (в порівнянні з попередніми роками), і в майбутньому будуть збережені всі дотеперішні активності: центральні фестивалі і регіональні свята, виходитиме періодична преса (тижневик „Нове життя”, молодіжний журнал „Веселка”), діятимуть гуртки народної художньої самодіяльності, звучатиме українська мова в школах, міцнітимуть зв'язки з Україною та українцями інших країн тощо.

Український дух на Пряшівщині не завмер. Він живе і буде жити!

Микола Мушинка,
Пряшів, Словаччина

Виступає экс-президент Європейського Союзу Українців Левко Довгович. Вліво від нього в президії з'їзду: Іван Лаба, Ярослава Гортяні, Інна Огнівець, Юрій Шпірко, Петро Худик та Михайло Лишанський. Фото: Микола Мушинка

Спелеотерапія в дитячій клініці Львова

ЛЬВІВ. – У п'ятій комунальній міській поліклініці діє дитячий денний стаціонар, завідує яким д-р Леся Гладун. 19 грудня 2008 року в стаціонарі відкрили кабінет спелеотерапії. Лікування спелеотерапією дуже ефективно у випадках захворювань органів дихання, але досі воно було можливе лише в єдиних в Україні соляних шахтах на Закарпатті, в Солотвині. Тому науковці вдосконалили техніку, щоб вона досягнула потрібного рівня і була здатною створити мікроклімат, близький за параметрами до природного.

В Україні 20-25 відс. населення страждає на алергічні недуги. В п'ятій міській клінічній поліклініці Львова на диспансерному спостереженні є 1,200 дітей, що становить 7.4 відс. від числа дітей району. Їм рекомендовано проходити лікування в підземних соляних шахтах. Ефект значний, бо в більшості хворих, які оздоровилися в підземних соляних шахтах, досягається контролю над бронхіальною астмою, зменшується кількість інвалідів.

Новий кабінет оформлений у стилі дитячої

казки. Стеля – з усміхненими місяцем та зірочками, заспокоїливі кольори стін, крісла-гойдалки, безшумна робота медичної техніки, присмак солі (в одному з кутів насипано 300 кг солотвинської солі та 10 кг морської солі), насичення повітря іонами йоду – справжнє відчуття перебування у шахті.

Термічний галогенератор, українського виробництва, створює необхідний мікроклімат. Інгалатор „Небулайзер“ йодує повітря в приміщенні лікувального кабінету, з метою укріплення дитячого організму йодом, що додатково підвищує імунітет у діточок.

Зрозуміло, що в молодій державі важко будь-чого досягнути в медицині, котра вважається ще державною. Але д-рові Л. Гладун – ініціаторці, організаторові й безпосередньому виконавцеві різних робіт для відкриття кабінету спелеотерапії знадобився лише один місяць після надання приміщення, щоб маленька лічниця запрацювала. Звідкілля ж таке завзяття і кошти?

Виявляється, з 2003 року Л. Гладун співпрацює з президентом організації „Американці в обороні людських прав в Україні“ (США) Боженією Ольшанівською. Від того часу дотепер за пожертви української діаспори для дитячого стаціонару п'ятої поліклініки було придбано багато потрібної апаратури та техніки, медикаментів, іграшок, одягу, взуття, книжок.

Ось і на „старий новий рік“ надійшло дев'ять пакунків з дарами – шість від 6-го відділу Союзу Українок Америки і три від Роксани Ду, яка вже три роки шле дітям подарунки.

„Завдяки нашим спонзорам, – каже Л. Гладун, – більше тисячі діток зможуть безкоштовно оздоровитися в кабінеті спелеотерапії, не чекаючи черги на отримання путівки в Солотвино та не витра-

Завідувач дитячим денним стаціонаром п'ятої комунальної клінічної поліклініки Львова Леся Гладун.

чаючи на санаторне лікування великих грошей, яких і так тепер хронічно не вистачає для більшості сімей навіть на нормальне харчування“.

Вже кілька тисяч дітей та їхніх батьків за п'ять років змогли переконалися і відчувати особливі умови затишку, теплого ставлення і ефективного лікування пацієнтів у п'ятій поліклініці Львова. І досягнуто цього насамперед завдяки коштам постійних жертводавців з США Стефана і Володимира Сливоцьких, Стефана Стецури, Богдана Одежинського, Бориса Галагана та св. п. Стефанії Пришляк, яка перед смертю в червні 2008 року здійснила останню значну пожертву для дітей Львова. Імена добродіїв вкарбовані в оформлений подячний куточок у кабінеті спелеотерапії.

Л. Гладун попросила через газету подякувати Б. Ольшанівській за допомогу дітям, котрі лікуються в дитячому денному стаціонарі.

Олег Пендерецький

Подячний куточок жертводавців у кабінеті спелеотерапії.

Учні Володимира Білого працюють у США та Ізраїлі

ЧЕРКАСИ. – Геолог-педагог Володимир Білий відкрив свого часу знамените Білоусівське родовище поліметалів на Алтаї, а на Тернопільщині – родовище сірки. Та найбільшим своїм досягненням він вважає створення в школі ч. 25 геологічного музею, колекція якого складає понад 2,000 експонатів. Торік цей унікальний, єдиний на всю Україну, заклад відзначив своє 30-річчя.

Музей має стати однією з род-

зинок туристичного маршруту „Золота підкова Черкащини”. В ньому відвідувачі можуть побачити рожевий кварц, апатит, скам'яніле дерево, кальцит, малахіт, бурштин, смарагд, золото, фрагменти кістяка мамута і... камінець з 9-кілометрової глибини. Всього й не перелічити. Усе це В. Білий знайшов разом зі своїми школярами.

За час педагогічної діяльності він побував з ними на Уралі, в Карпатах, у Криму, в Грузії і навіть

у Норвегії. Набуті в експедиціях знання стали у пригоді, коли довелося виготовляти для музею геологічну карту Черкаської обла-

сти та інші наочні матеріали.

Завдяки наполегливості В. Білого 46 його вихованців вивчилися на геологів і працюють навіть у США та Ізраїлі.

Олександр Вівчарик

Володимир Білий біля фрагмента бивня мамута.

Фото: Олександр Вівчарик

Подружилися гімназисти двох країн

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – Учні Бережанської гімназії ім. Богдана Лепкого побували в польському місті Ключборку за програмою „Зближення культур”. Учасники поїздки – танцюристи гурту „Розмарія” в міському Будинку культури і в школах показали вміння танцювати, виступали з виставами, проводили в народному стилі вечорниці. Це ж саме демонструвала і польська молодь.

Надзвичайно цікавими були презентації народних обрядів і звичаїв, спільне вивчення танців і народних пісень. Особливо сподобалися „Андріївські вечорниці”, на які українські гості приготували

вареники і борщ, вчили тамтешніх дівчат і хлопців „андріївських” забав і ворожін.

Польських гімназистів навчили танцювати „Березнянку” і „Аркан” – оригінальні сучасні танці. Гостей з України нагородили дипломом за активну участь у фестивалі танцю „Мій перший крок... і наступні”.

Бережанці побували в селі Берковиці, в музеї під відкритим небом – своєрідному старовинному селі з дерев'яними хатами й солом'яними дахами, водяними та вітряними млинами.

Оля Будар,
учениця гімназії

В Україну приходять праці психолога Івана Головінського

Праці професора психології Ратгерського університету Івана Зеновія Головінського добре відомі в Україні. Його науковий доробок уже став класикою української психологічної науки. І. Головінський – дійсний член Американської Асоціації психологів, Американської Академії шкільної психології.

1995 року І. Головінський перебував у науковому відрядженні в Україні. Після довгих років розлуки з рідною землею то була його перша візита на Батьківщину.

2003 року у київському видавництві „Аконіт” побачила світ його книга „Педагогічна психологія. Навчальний посібник для вищої школи”. Потім одна за одною виходили інші праці професора, зокрема „Національна свідомість як рушійна сила державотворення. Психологічна інтерпретація” (2004), „Особистість: розвиток, теорії, виміри” (2005), „Людина у пошуках суті буття” (2007), „Праці з психології” (2008). Кожна з книг присвячена актуальній темі сучасної української психологічної науки.

Видані в Україні книги І. Головінського були позитивно оцінені науковою громадськістю та отримали схвальні відгуки у пресі.

І. Головінський зробив важливі відкриття у галузі психології. Наприклад, у „Педагогічній психології” він не лише ознайомив з матеріалами курсів з педагогічної психології, що читаються в університетах США та Європи, а й висловив власний погляд на ряд проблем педагогічної психології, зокрема запропонував психологічну інтерпретацію творчості Григорія Сковороди і Тараса Шевченка.

У книзі „Національна свідомість як рушійна сила державотворення. Психологічна інтерпретація” розглядається надзвичайно акту-

альна для сучасної України проблема – роля і значення національної свідомості у процесі розбудови Української держави. Автор дослідив тривалу генезу національної свідомості – від найдавніших часів до початку ХХІ ст. та пояснив суть цього визначального для буття кожної нації феномену.

У книзі „Особистість: розвиток, теорії, виміри” І. Головінський подав системний погляд на структуру особистості, глибоко проаналізував феномен особистості, його інтерпретацію різними психологічними напрямками.

Після таких тривалих студій І. Головінський прийшов до найскладнішої проблеми: „У чому суть буття людини?”. Книга „Людина у пошуках суті буття” стала результатом багаторічної праці на теренах психологічної науки. Автор спонукає свого читача замислитися над цим питанням, аби віднайти власну відповідь, бо це сприятиме віднайденню гармонії буття, усвідомленню свого життєвого покликання. Позиція І. Головінського дуже подібна до поглядів Г. Сковороди, який вважав, що щастя людини – у „сродній” праці, у самопізнанні.

Книга „Праці з психології” містить тексти п'яти праць психолога. Це оригінальний погляд автора на процес формування української психології та її особливості.

У 2008 році в американському видавництві „University Press of America” побачила світ англомовна праця І. Головінського „Психологія в Україні. Історична перспектива”. Цього ж року ця книга вийшла у київському видавництві „Аконіт” українською мовою. У передмові до книги доктор Чарльз А. Мехер, професор Вищої школи практичної та професійної психології Ратгерського університету, пише:

„Професор Головінський пропонує варті уваги концепції, роздуми та думки щодо радянської психології. Ця інформація представлена у науковому стилі та забезпечує конспект ідей і фактів у порівняльній системі світової психології. Ця книга буде корисною вченим, дослідникам, практикам, які хочуть вивчати важливі, але занедбані аспекти в історії та традиції психології”.

У книзі „Психологія в Україні. Історична перспектива” професор І. Головінський представив західньому читачеві, „не обізнаному з психологією Сходу, загальну картину української психології в соціо-історичному контексті”. Це складне завдання він вирішує успішно. Віднині як західні, так і український читач має об'єктивну картину розвитку української психологічної науки.

Фактично дослідник представляє наукову характеристику української національної ментальності, акцентуючи увагу на всіх її визначальних рисах і характеристиках. Він показує тривалий і складний шлях, від часу виникнення філософії до зародження психології. Особливу увагу вчений звертає на становлення і розвиток психології у стінах Києво-Могилянської академії, на те, як синтез християнської релігії та українського національного руху впливала на розвиток української психології.

Далі дослідник розглядає розвиток української психології у ХІХ та на початку ХХ ст., аналізує головні течії у психології, а також наголошує на темах, які досліджували українські психологи ХІХ ст. Це етнопсихологія, психолінгвістика, філософська психологія та внесок Миколи Костомарова, Памфіла Юркевича, Костянтина Ганкевича, Григорія Челпанова, Якима Яреми, Олександра Потебні, Володимира

Янева у розвиток психології.

Велику увагу вчений приділяє аналізу „радянської” психології, говорячи про всі негативні та позитивні тенденції в українській психології радянських часів. Окремі розділи І. Головінський присвятив дослідженню ранньої радянської психології та педології, української педології у 1920-их -початку 1930-их років та у 1930-1980-их роках. Важливою є теза І. Головінського про те, що у радянські часи українські психологи „були позбавлені їхньої національної ідентичності, їх просто називали радянськими”.

Велику увагу приділяє І. Головінський діяльності українських психологів у діаспорі та тим змінам, які відбулися в українській психологічній науці після проголошення незалежності України.

Говорячи про майбутні виклики для сучасної української психологічної науки, І. Головінський порушує низку важливих та актуальних проблем. Зокрема дає об'єктивну оцінку наслідкам Чорнобильської катастрофи та способам реабілітації дітей після неї. Також він говорить про необхідність суто наукових методів у дослідженні проблем психологічної науки, її повну незалежність від політичних ідеологій.

Знаменною є теза І. Головінського про те, що саме психологи як люди, добре обізнані з особливостями людської поведінки, „зроблять внесок у вирішення конфлікту та будівництво мирного суспільства”.

Внесок І. Головінського у розвиток психологічної науки є вагомим і незаперечним. Завдяки зусиллям вченого українська психологічна наука інтегрується у світовий науковий простір.

Оксана Сліпущко,

доцент Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

З історії Консульства України на Далекому Сході

В'ячеслав Черномаз

ВЛАДИВОСТОК, Росія. – Від 2005 року у Владивостоці діє Генеральне консульство України, однак, перше українське консульство на Далекому Сході було створено ще 90 років тому – в 1918 році. Обставини його виникнення пов'язані з буремними подіями тих часів. Після більшовицького перевороту в Петрограді 7 листопада 1917 року на Далекому Сході утворилося двоєвладдя. Більшовики проголосили радянську владу, але органи самоуправління, обрані демократичним шляхом, протидіяли намаганням більшовиків.

7-12 квітня 1918 року в Хабаровську відбувся III Український далекосхідний з'їзд, який звернувся до українського уряду з проханням визнати Зелений Клин частиною України на підставі самовизначення народу, який складав там переважну більшість населення.

На початку 1918 року через труднощі зв'язку українські організації Далекого Сходу опинилися відірваними від України й не могли безпосередньо підтримувати стосунки з Центральною Радою. Зараз же після III Українського далекосхідного з'їзду було вирішено послати делегата до Центральної Ради за вказівками і можливою допомогою. Цим делегатом було визначено голову Манджурської окружної ради поручника Петра Твердовського.

П. Твердовський прибув до Києва наприкінці травня 1918 року. За цей час в Україні вже стався переворот, внаслідок якого до влади прийшов гетьман Павло Скоропадський. У Києві П. Твердовський зустрівся з керівником Міністерства закордонних справ Української держави Дмитром Дорошенком, якому зробив доповідь про станови-

Владивосток на початку XX ст.

ще українців на Далекому Сході й про їхні потреби. Він також передав Д. Дорошенкові меморандум Манджурської української окружної ради до українського уряду, в якому містилося домагання вимагати від російського уряду визнати далекосхідній Зелений Клин частиною України, призначити українського консула.

12 червня 1918 року в Києві був підписаний договір між Росією і Українською державою про припинення ворожих дій і відновлення залізничної комунікації, якого передбачав призначення в обох країнах консулів для захисту інтересів своїх громадян. Мали бути засновані українські консульства в Курську, Тулі, Воронежі, Пензі, Рибінську, Казані, Саратові, Самарі, Царицині, Астрахані, Баку, Архангельську, Томську, Омську, Тобольську, Владивостоці, Миколаївську-на-Амурі, Харбіні й Ташкенті.

На території Советської Росії на посадах консулів затверджувалися здебільшого голови громад місцевих українських колоній або особи, рекомендовані цими громадами. Консульські повноваження одержали ті представники з Сибіру, які були у цей час у Києві. П. Твердовський одержав повноваження за підписом міністра закордонних справ Д. Дорошенка виконувати обов'язки консула у Манджурії з осідком у Харбіні. Але

фактично він виконував функції українського консула на цілому Далекому Сході, бо консульства у Владивостоці та Миколаївську-на-Амурі так і залишилися лише на папері.

Призначення П. Твердовського українським консулом на Далекому Сході було визнане більшовицьким урядом Росії. Під час переїзду через Сибір, де на той час вже встановилася влада антибільшовицького Тимчасового сибірського уряду, П. Твердовський зустрівся в Омську з його головою П. Вологодським. Тимчасовий сибірський уряд також визнав права П. Твердовського й надав йому право на формування українських військових частин та безперешкодне скликання українських з'їздів на всьому терені Сибіру.

Коли П. Твердовський повернувся до Харбіну, „захват громадянства, як свідчив сучасник, був не до описання. „Нарешті й ми люди“, – з задоволенням казали люди, яких ніхто не міг би обвинуватити у шовінізмі. Прибуття консула зворушило не тільки українців Манджурії, а усе далекосхідне українство. Посипалися запити, листування, з'являлись поодинокі особи з метою особистого побачення“.

В Харбіні було відчинено канцелярію консульства. Ведення її було доручено українському діячеві ще з передреволюційних

часів Степанові Кукурузі. Його помічником був Федір Тоцький. Обов'язки заступника консула виконував д-р Іван Мозолевський, а пізніше – В'ячеслав Пашковський. Незабаром консул П. Твердовський відвідав Владивосток – 16 вересня 1918 року.

2 липня 1918 року гетьман Української держави затвердив закон про українське громадянство, згідно з яким право на українське громадянство отримували й ті українці, які опинилися за межами української держави. Надання документів про українське громадянство стало одним із важливих напрямків діяльності українського консула на Далекому Сході. Разом з тим, на часі стояли питання про визначення політичних позицій далекосхідного українства та його державно-правного статусу.

Наприкінці вересня консул П. Твердовський скликав в Харбіні Всеманджурський український з'їзд, який відбувся 26-29 вересня 1918 року, де вперше було розглянуто українське політичне становище. З'їзд виніс принципові постанови, що визначали позицію далекосхідного українства.

Діяльність консула П. Твердовського зустріла вороже ставлення з боку колишніх царських дипломатів – російського посла в Пекіні та консулів в Харбіні та Хайларі, які не визнавали державної самостійності України. П. Твердовському пощастило уникнути арешту. Він заявив, що не має наміру добиватися виконання консульських функцій і вважає себе лише представником української політичної ради в Манджурії. Але це не допомогло, і лише завдяки вчасному попередженню П. Твердовський встиг вчасно виїхати з Харбіну до Владивостоку.

На початку жовтня 1918 року було перервано українсько-російські мирні переговори, а 3 листопада стався розрив зносин між двома державами і незабаром ці зносини перейшли у стан війни.

П. Твердовський не припинив своєї активності. Незабаром, за його активної участі, було скликано IV (Надзвичайний) Український далекосхідний з'їзд, який відбувся у Владивостоці 25-31 жовтня 1918

(Закінчення на стор. 17)

Про автора:

В'ячеслав Черномаз – заступник голови Центру української культури „Горлиця“, кандидат історичних наук.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
в АМЕРИЦІ

запрошує на доповідь

ЯРОСЛАВА МАРТИНЮКА

Regional Research Manager – Eurasia and Eastern Europe
InterMedia/Open Media Research Institute (OMRI),
(Washington, DC)

**Засоби масової інформації
та
громадська думка в Україні**

На основі опитування у вересні 2008 року.

У суботу, 14 лютого 2009 р.,
о 5-й год. по пол.
в будинку НТШ
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

DNIPRO

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(586)759-6563

**АВІАКВИТКИ
В УКРАЇНУ**

Standard Food
Packages

Картки
Телефонні
до України
\$10.⁰⁰
за 100 хвилин
безкоштовного
з'єднання

Перепишемо
відеокасети з
Європейської на
Американську
систему і навпаки

ПРОДУКТОВІ
ПАЧКИ

Пачки в країни
Балтії, Польщу,
Росію, Білорусь,
Молдову, Чехію
і Словаччину

ВІЗИ І ЗАПРОШЕННЯ
ДО УКРАЇНИ

**Ukrainian
Gift Shop**

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212

3 історії Консульства...

(Закінчення зі стор. 16)

року. З'їзд схвалив принципові рішення, які були винесені на Всеманджурському з'їзді, визнав необхідним стати на боці союзних держав Антанти, але закликав, щоб представники тієї групи держав на Далекому Сході, рахуючись з тим, що український народ виявив свою волю на незалежне існування і що Українська держава фактично існує, визнали цю останню і декларували своє визнання відповідно до законів міжнародного права. Принципову позицію українців по відношенню до місцевої влади було визначено таким чином, що українці підтримають лише ту владу, яка спирається на народ, керується принципами народоправства і визнає право кожної нації на самовизначення, а право українства зазначає окремим актом.

Найвищим органом влади установчого і санкційного характеру для українського населення Далекого Сходу було визнано Українські далекосхідні з'їзди, а органом законодавчого характеру – Українську далекосхідню крайову раду. Виконавчим органом Крайової ради став Український далекосхідній секретаріат.

Ще напередодні з'їзду П. Твердовський розвиває велику активність в справі створення українських військ. У цей час у Владивостоці було організовано 1-ий Український далекосхідній ново-запорожський курінь вільного козацтва.

Однією з важливих проблем була відсутність належного складу співробітників, які знали б китайську урядову мову і мали добре ознайомлення з звичаями дипломатичної служби в Азії. Секретар консульства С. Кукуруза був сільським вчителем, а його помічник Ф. Тоцький – урядовцем залізниці. Гострою залишалася надалі проблема державно-правного становища консула.

П. Твердовський отримав консульські повноваження від гетьманського уряду Української держави, який вже наприкінці 1918 року було повалено.

Директорія УНР не підтвердила цих повноважень. Проте П. Твердовський не зрікся свого статусу, подаючи себе як уповноваженого України, або як представника українського уряду.

До того ж російські кола і надалі

не кидали свого наміру ліквідувати ненависне їм консульство. Й допомогти собі вони знайшли поміж українців, які вирішили скликати з'їзд делегатів для обговорення діяльності уповноваженого України П. Твердовського, „який зовсім з ними не рахується й штовхає українську громаду на хибний шлях“.

З'їзд відбувся 24-28 квітня 1918 року, але на нього прибуло лише 10 делегатів, які ухвалили „не визнавати П. Твердовського ніяким представником ні України, ні місцевого українського громадянства“.

Після цієї акції П. Твердовський змушений був виїхати до Владивостоку. У Владивостоці консулат не працював офіційно, але консул П. Твердовський був у постійних взаєминах з чужоземними командуваннями і дипломатичними представниками.

Незабаром у Владивостоці було отримано наказ з Омська розшукати П. Твердовського і надіслати до Омська. Саме в цей час, наприкінці травня 1919 року, у Владивостоці відбувалася II сесія Української далекосхідньої крайової ради, на якій було схвалено Конституцію національно-культурної автономії українства Далекого Сходу. Сесія винесла рішучий протест проти замахів на українського консула.

20 червня 1919 року було заарештовано вояків українського куреня у Владивостоці та голову Українського далекосхіднього секретаріату Юрія Глушка-Мову, а сам курінь розв'язано. Разом з тим місцева влада ухилилась від арешту П. Твердовського. І тільки 10 липня П. Твердовського було заарештовано в приміщенні редакції української газети „Щире слово“. Протримавши його два місяці у лазареті як хворого, місцева влада вислала П.Твердовського під вартою до Омська, де його омський уряд негайно визволив.

Український історик Далекого Сходу Іван Світ припускає, що П. Твердовський плянував дістатися через Омськ та Урал в Україну, але про подальшу його долю певних відомостей немає.

І. Світ згадує, що пізніше, десь біля 1926 року, в Харбіні були вістки, що йому вдалося влаштуватися в Омську в якійсь кооперативі.

П. Твердовський був родом з Полтавщини, закінчив Іркутське військово училище. За даними І. Світа, він народився 1879 року, тобто під час описуваних подій мав близько 40 років.

ПОСТАТІ

Ярослав Мичуда любив Україну

Володимир Рожко,
Луцьк

Волинь мала своїх дисидентів, які боролися словом і ділом за визволення України. Ярослава Мичуду, закатованого кафебістами, я знав з часів нашої студентської юності, коли ми вперше зустрілися на студентській науковій конференції. Він жив Україною і, передчасно, на 38-му році життя, згорів за неї.

Народився Я. Мичуда в селі Басів Кут, в родині Андрія і Оксани Мичудів. Тато працював машиністом Здолбунівського депо, мати – прибиральницею. Крім сина, у них були доньки Ганна і Люба.

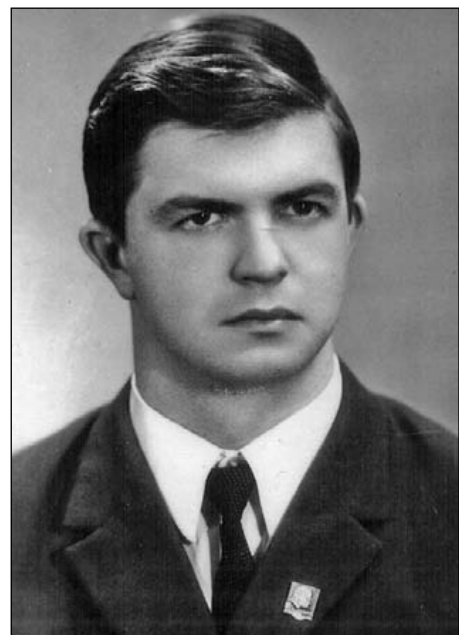
В школі Я. Мичуда був улюбленим учнем вчителів і друзів. Отримавши блискучу характеристику-рекомендацію, був він зарахований до педагогічного інституту в Рівному.

Восени 1968 року Я. Мичуда проходив педагогічну практику в Здолбунівській середній школі, де не тільки викладав рідну мову і літературу, був керівником 10-ої класу, а й брав участь в літературному вечорі, присвяченому 130-річчю з дня народження Івана Нечуя-Левицького, організував вечір поезії, на який були запрошені поети з Рівненського педагогічного інституту.

Але вже тоді пильні очі і чутливі вуха стежили за щирим юнаком. Незадовго до випускних іспитів в інституті інформатори вже повідомили управлінню КГБ про цього „націоналіста“ і дисидента. Однак, йому було присвоєно кваліфікацію вчителя української мови і літератури.

Після інституту Я. Мичуда працював кореспондентом Радивилівської районної газети „Прапор перемоги“, в якій друкував поезії. У 1970-1973 роках був науковим працівником музею „Козацькі могили“ в селі Пляшеві.

Недільного червневого ранку я разом з друзями з Луцька, Рівного, Крем'янця побував в Михайлівській церкві перед вхо-

Ярослав Мичуда у 1970-ті роки.

дом до підземелля. Екскурсію проводив Я. Мичуда. І раптом чарівною музикою забрили слова його нового вірша:

*Підземний вхід
в холодній сірій млості
Веде у ту гробницю кам'яну,
Де наших предків черепи і кості,
І натягалась тиша у струну.
Ідіть туди,
схиліть чоло в мовчанні,
Хай серця шал передає думкам.
Не ви тут перші і не ви останні,
На віки вічні слава козакам!*

Платня в музеї була малою, і Я. Мичуда став викладачем рідної мови і літератури в місцевій школі, але одна з колег зробила все, щоб видалити з школи „націоналіста“.

16 жовтня 1973 року Я. Мичуду звільнено з школи, і він з допомогою своїх друзів влаштувався кореспондентом молодіжної газети в Луцьку, де працював один рік, до 11 червня 1975 року. За цей час надрукував лише кілька статей і одну з них – про заповідник „Козацькі могили“. Тривали брежнєвські часи „закручування“ гайок, і Я. Мичуді в Луцьку не могли забу-

(Закінчення на стор. 20)

До уваги кандидатів на американське громадянство

Починаючи від 1 жовтня 2008 року, кандидати на американське громадянство, які вислали свою аплікацію після цієї дати, або висилатимуть її в майбутньому, матимуть дещо складніший іспит. Нові 100 запитань, крім таких запитань, як „хто“ або „що“, включають запитання „чому“ і „що це означає“, а на них важче відповідати.

Щоб допомогти таким кандидатам, Інформаційне бюро Злученого українського американського допомогового комітету (ЗУАДК) влаштовує курс з підготування до іспиту на американське громадянство, який почнеться 6 березня і триватиме до 8 травня. Лекції

відбудуватимуться у приміщенні ЗУАДК. Адреса: 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111. Курс безкоштовний. Реєстрація – 20 дол. (включає книжку та інші потрібні матеріали). Зголоситися можна на число телефону: (215) 728-1630 від понеділка до п'ятниці від 9-ої год. ранку до 2:30 год. по полудні.

Кандидати, які мешкають поза Філадельфією в США, можуть одержати пакет згаданого курсу, виславши чек на 25 дол. на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111.

Інформаційне бюро ЗУАДК

2200 Route 10 West, Suite 104
Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
International Trade, LTD
e-mail: roxolanaltd@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* Додаткова оплата за доставку існують певні обмеження.

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічасмо і відвозимо на літoviще.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

****Нові найнижчі ціни****

В Україну:	ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ		
\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20	
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20	
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50	
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50	

Масмо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

***Доставка \$11 за кожне замовлення**

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталогу вміст пакунку: борошно – 20 ф., гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф., салімі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф., кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.

Ціна \$ 99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставку – \$10 – Західна Україна; \$15 – Східна Україна

Тел.: (973)538-3888 • Fax: (973)538-3899

НОВИНИ МИСТЕЦТВА І ЛІТЕРАТУРИ

Незабутий біль однієї прем'єри

Оксана Шараневич,
Парма, Огайо

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Вулицю, на якій 17 листопада 1943 року були розстріляні борці за Україну, названо вулицею Страчених, а до 60-річчя страсти, у день Святої Покрови, було відкрито пам'ятник.

Скульптор Володимир Довбанюк і архітектори Олег Козак та Орест Кос втілили в пам'ятнику останню мить страждань розстріляних борців. Серед них – районний провідник ОУН Микола Гундзяк, зв'язковий ОУН-УПА Мирослав Штуняк, член крайового проводу Дмитро Лепкий, військові референти Михайло Луписів, Іван Долішній, Василь Бобрицький, організатор підпільної друкарні Ярослав Бирик.

Двометрова бронзова скульптура, в обрисах якої можна побачити постать людини з закладеними назад руками, схилою головою і підкошеними колінами, символізує трагедію боротьби, а два чорні пілони-світильники – кулі, що вп'ялися в їхні серця.

*Невтомний час не в силі стерти
Акорди пам'яті святі,
В скрижалях часу і по смерті
Живе симфонія душі...*

(Г. Сав'як
„Стежиною Барнича“)

На відкритті пам'ятника про цю трагедію згадували очевидці Дарія Децик, довголітній в'язень сталінських таборів, заступник міського Товариства в'язнів і репресованих Петро Гандера, дочка розстріляного 24-річного вчителя Олексі Маланюка, Оксана Маланюк, яка мала тоді два тижні від роду.

Звичайно, звучала „Вічна пам'ять“, були сльози. То в черговий раз за своїми синами-героями плакала Україна.

Вулиці міста помітно змінилися від 1929 року, коли ними ходив молодий, сухорлявий, енергійний, дуже завзятий чоловік, „професор на колесах“, як любовно називали Ярослава Барнича (а це був він) його учні.

Народжений 30 вересня 1896 року в родині вчителів у селі Балинци біля Коломиї, він увібрав у себе мудрість батьків, красу приро-

ди рідного краю. І вже перші кроки на ниві музики зробив, навчаючись у Коломийській гімназії. А першим твором, яким диригував 13-річний гімназист, була „Наталка Полтавка“ Миколи Лисенка.

У 1914 році 18-річний Я. Барнич вступив до лав Українських Січових Стрільців. Вишкіл, участь у боях, перебування з стрілецькими частинами на Закарпатті і, нарешті, у 1916 році – Збірна станиця УСС-ів у Львові. Він потрапив в саме серце національно-культурного життя Галичини – театр Товариства „Руська бесіда“.

За короткий час молодий диригент дістав широке визнання серед галицької публіки. Але юнак вдосконалював свою майстерність у Відні і Берліні, в Ужгороді і Львові, а в Станіславові у різних місцях: в семінарії Сестер-василіянок, державній Українській чоловічій гімназії, жіночій гімназії Українського педагогічного товариства, Музичному інституті ім. М. Лисенка, Вищій музичній школі ім. Фредеріка Шопена, Станіславівській духовній семінарії, на репетиціях хору „Боян“. У Станіславові минули довгі роки його плідної педагогічної, композиторської й творчої діяльності, включно до 1941 року.

Видатним явищем його творчості, поряд з іншими музичними творами, є оперети „Дівча з Маслосоюзу“, „Шаріка“, „Пригода в Черчі“, „Гуцулка Ксеня“. Вже самі назви оперет свідчать, що їх темою була тогочасна дійсність – події відбуваються у Карпатах та Закарпатті, герої – мешканці гір – гуцули, січові стрільці, сільська молодь.

Після тріумфального показу оперети „Дівча з Маслосоюзу“ в 1934 році у Львові та станіславівському „Соколі“, яка зачарувала глядачів прекрасною музикою, заснованою на гуцульських фолклорних джерелах, а також грою Олени Бенцалевої, Ольги Рубчакової та інших, з'явилася нова оперета, до якої довго добирали назву.

Цим разом він писав музику та лібретто на тексти пісень Юрія Шкрумеляка, а назву дав з пісні Левка Лепкого „Шаріко, Шаріко, дівчино...“.

Отак на світ з'явилася славна „Шаріка“. Ю. Шкрумеляк про це:

*Шаріко, Шаріко, зіронько,
Впала ти нам усім в серденько,
Впала ти нам і зранила ти нас...
Ах, болить, болить серденько
В ночі чарівний час.*

Звісно, оперета не розповідає про визвольні змагання Січових стрільців – жанр є жанр. Але вона розповідає про надзвичайне покоління, яке

*„І до шаблі, й до забави,
До кривавої розправи
Сміло йде у бій“.*

Наші УССи часто під час постою в Карпатській Україні, в Хусті, заходили до змадяризованого „руси-на“, дуки Деркача (це другий варіант змісту), щоб подивитись на дівчину, яка чарувала юнаків своєю красою, Шаріку. Під впливом наших героїв Деркач, а Шаріка – під впливом свого коханого поручника УСС Степана – повертаються до своїх предків-українців.

У кожную свою оперету Я. Барнич вмів вплітати національну ідею, її ж несли юні герої, герої не тільки здобувати жіночі серця, а ті, про яких сказано в багатющій творчості і зокрема у пісні Ю. Шкрумеляка „До бою...“:

*До бою, до бою
Батьківщина кличе нас.
До бою, до бою
Пора, пора, слушний час.
Йди, стрільче,
борися за рідний свій край,
За нього в потрібі
життя ти віддай!*

Оперета не сходила зі сцени впродовж чотирьох років, даруючи Галичині чарівні пісні, гострий, дотепний український гумор, комічні ситуації, ліризм і теплоту почуттів. Та з приходом більшовиків оперети Я. Барнича були заборонені.

По відході одних „визволителів“ у наш край прийшли другі, і німецько-фашистський чобіт топтав усе, що було українське. Однак, театр у Львові, Станіславові зберігся за німців вповні, бо вони збагнули, що це була творча одиниця, яку тоді було небезпечно зліквідовувати. У театрах працювали надзвичайно талановиті актори, а оперети, музичним керівником яких був Я. Барнич, нічим не поступилися тим, які йшли в столичних театрах Німеччини.

Не можу випустити з біографії

Маестра того, що саме він у 1940 році заснував знаменитий, відомий всьому світові Гуцульський ансамбль, яким і сьогодні гордиться Прикарпаття, хоч ще дуже мало вшановує засновника, адже з 1944 року, як ім'я, так і весь творчий доробок, який зберігся, були заборонені.

Та все потаємне рано чи пізно стає відомим. Через більш як 60 років заборонена „Шаріка“ знову неподільно заволоділа серцями глядачів, які щертв заповнили залу театру імені Марії Заньковецької 25 листопада 1995 року. І були тут ті, хто пам'ятає мелодії Я. Барнича як голос своєї юности, ті, хто чув оркестр Львівської оперети під орудою маестра, родичі композитора, і всі чесні люди, завдяки котрим він знову посів належне місце в українській музиці.

А ще на батьківській прем'єрі, вже у вільній Україні, була присутня схвилювана до сліз дочка Ірина Барнич-Дубас, яка любовно доглядає батькову могилу у Пармі на цвинтарі св. Андрія.

Та була колись ще одна прем'єра „Шаріки“, яка увійшла в історію України з сумним епітетом – кривава.

13 листопада 1943 року театр імені І. Франка у Станіславіві переповнений і не лише мешканцями міста, але й молоддю з довколишніх сіл і міст. Оперета „Шаріка“ – улюблена й знана нашої публіки по цілій Галичині.

Легка музика, бадьорі маршові партії хору, а головне – цікаве, насичене вояцьким гумором лібретто „Шаріки“, яке змальовує побут усусусів в Карпатській Україні в час Першої світової війни. Публіка слідувала за ходом вистави, захоплено зустрічала на сцені Січових Стрільців. Могутньо й бадьоро линула пісня другого акту „До бою, до бою, Батьківщина кличе нас“.

У цей момент на сцену вбігли двоє гестаповців, спрямували автомати на глядачів і закричали: „Жінки і діти геть з театру!“. У залі замішання, крик, плач. Театр оточений військом. Залишилися тільки чоловіки, незважаючи на вік. Трагедія почалася обшуком чоловіків і самої залі.

Агент польської поліції знайшов між третім і четвертими рядами крісел згорток зі зброєю, набоями та ручну гранату. Це було підкинуто провокатором, щоб

(Закінчення на стор. 24)

Це агентство по догляду за старшими, хворими і непрацездатними людьми.
Loving Care Agency, Inc. – агентство, в якому Ви знайдете довголіття, турботу і тепло.

Наші медсестри пояснять Вам все рідною Вам мовою!

ПРИХОДЬТЕ І ПРИЄДНУЙТЕСЬ ДО НАШОГО КОЛЕКТИВУ!

Ми запрошуємо на працю Home Health Aide для догляду за старшими і хворими пацієнтами. Бажаючих отримати професію CNNA запрошуємо на щомісячні курси.

Чудові бенефіти:

- Стабільне медичне і дентистичне забезпечення після 3 місяців праці для працівників, які працюють не менше 30 годин на тиждень
- Пенсійний план 401K
- Оплачуване Jury Duty
- Ощадний фонд для коледжу
- Електронна пересилка заробітної платні на Ваш рахунок у банку (direct deposit)
- Додаткова оплата за Inservice
- Платня до 10 дол. на годину
- Оплачена відпустка і хворобові дні

1767 Morris Ave., 3rd Fl., Union, NJ 07083 • Tel.: (908) 810-5370

**Европейський магазин
м'ясні і харчові вироби**
відкритий 6 днів у тижні

JOSEPH MEAT MARKET

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

НОВІ ВИДАННЯ

Історія в текстах групи „Яра“

„В іншому світлі“, антологія української літератури в англomовних перекладах Вірляни Ткач і Ванди Фипс, видавництво „Срібне слово“, Львів, 2008.

Ця антологія має неправильну підназву. Бо ні в якому сенсі не є це антологія української літератури. Вона не відображує ніякого конкрет-ного періоду української літератури чи конкретного літературного про-цесу. Є це, насправді, історія в тек-стах театральної Мистецької групи „Яра“, яку створила Вірляна Ткач. І цю антологію треба розглядати як театральний матеріал.

Але В. Ткач хоче, виглядає, щоб оцінювали цю антологію з літературної точки зору. Тож я коротенько гляну на добра-ний матеріал та на перекла-ди з літературної перспективи. По-перше, в антології поміщено цілий ряд авторів, які вже сьогодні знаходяться поза літературним процесом, або які надто слабкі, щоб бути в якій-небудь літературній (я підкреслюю: літературній) антології. А це – Микола Рябчук, Лариса Недіна, Оксана Батюк, Анька Середя, Сергій Лавренюк, Вікторія Стах, Антонія Цвіт, Тарас Лучук та інші. По-друге, перекла-

дам В. Ткач і Ванди Фипс власти-ва подекуди описовість, тобто вжи-вання більше слів, ніж потрібно; подекуди треба було б підтягти ритм ближче до оригіналу, поде-куди переклади надто віддалені від оригіналу, наприклад вірш Свідзінського –

Страшно, кажу я, на думку,
що в постаті звіра ходив я.
Страшно – нащадок мій каже –
що був я колись чоловіком.

Отже, вірш цей перекладений вкрай невідповідно:

Terrifying – I was once an animal.
Terrifying – my descendants will say,
I was once a human being.

Але є й місця, коли переклад кращий за оригінал. Наприклад, незугарний рядок Л. Недіної „поду-шка назавжди заарештувала твої пахощі“ перекладений елегантно: „the pillow has forever captured your scent“.

Але я все таки вважаю, що цю антологію треба розглядати з театральної точки бачення. Бо, як казав Лесь Курбас, режисер може взяти звичайну газетну статтю і зробити з неї добру виставу. І це

правильно. і в цій перспективі все навпаки: не має значення, чи дібрані автори сильні чи слабкі поети, важливим є те, чи їхні тек-сти надаються до сценічного перевтілення та чи відповідають вони особистим візіям режисе-ра, в даному випадку В. Ткач. Не має значення, чи переклади надто описові, навпаки, – описовість потрібна, щоб донести слово і зміст зі сцени до слухача. Не має значення, чи ритміка перекладу відповідає оригіналові, бо ритміку накидає сценічне дійство. І в цьому сенсі переклади В. Ткач і В. Фипс – ідеальні.

Основну і найважливішу частину антології становлять сильні поети, а це – Тарас Шевченко, Павло Тичина, Леся Українка, Володимир Свідзінський, Богдан-Ігор Антонич, Олег Лишега, Микола Воробйов, Оксана Забужко, Василь Голобородько, Віктор Неборак, Ігор Римарук, Сергій Жадан та інші. Їхні тексти перекладені добре з театральної й літературної точки бачення. Хоч з проблемою так зва-них „неперекладних“ авторів чи текстів перекладачі не цілком впоралися.

Найкращим прикладом тут є П. Тичина. Його цикл „Замість сонетів і октав“ перекладений вдало, бо він особливо драматич-ний і форма його простіша. Але його ж „Пастелі“ не піддалися відповідному літературному

перекладові. Вони, як і ціла збірка „Сонячні клярнети“, досьогодні осталися неперекладними й не перекладеними успішно.

Мені особливо подобалися розділи замовлень, легенд, колядок, народних пісень і дум. Тут добрані оригінальні й унікальні матеріали. Але знову натрапляємо тут на ту саму проблему „неперекладності“. Бо для таких здрібнілих слів, як „сонечко“, „голубонько“, „радонь-ко“, чи чудових народних висловів, як „водичко-ярданичко“, „всьика мерза“, „ясне-красне“, – перекладачі не знайшли добрих відповідників в англійській мові. Та це в даному випадку не важливе, бо в дійстві головну роль перебирала мелодія.

Треба конче відзначити дуже добру редакційну працю над антологією Ольги Лучук. Крім трьох передових статей, в антології є ще чудово опрацьова-ний розділ біографічних довідок та покажчиків: довідки про авторів, довідки про перекладачів, біографічні довідки, покажчик імен, покажчик літературних творів та покажчик дійств і подій.

Підсумовуючи, відзначу ще раз, що антологія ця є історією Мистецької групи „Яра“, вона сьогодні вже є також документом дуже своєрідної діяспорної доби, яку створила В. Ткач.

Богдан Бойчук,
Глен-Спей, Нью-Йорк

Зразок майстерности

Ганна Черинь

Анатолій Бортняк. „Вдих і видих“. Двострофи. Вінниця: О. Власюк, 2008. 168 ст.

Нова книжка талановитого поета, що невтомно шукає нових форм – і нового змісту. Цим разом – це двострофи, кожна строфа з чотирьох рядків вигостреної й сконденсованої точности. Здається, немає зайвого слова, але які наснажені ці добірні слова! Яке потужне винахідництво високо-вольтного оновлення змісту і форми. А ще й до того – книжка видана ошатно, компактно. Я при-глядалась, чи нема яких „технічних“ помилок – і не знайшла.

Найперше – що сказати про ритміку? Критерії тепер змінилися. Звичайно, традиційне сортуван-ня на ямби, хорей та амфібрахії нібито зберігається, проте, поряд із „чистим“ ямбом чи добірним анапестом, сучасні поети могли б дошукатися й до пеонів, диямбів і дипіріхіїв, – але зізнаймося: кому вони тепер потрібні? Вони й так принесені з грецької й латинської метрики, де наголоси цілком інакші, а кінські копита в марші зовсім інакше цокають, ніж у

козацьких бойових походах. Захід вже давно це здав в архів, а тепер творить такі аритмічні віршилища, що не продовжать вони законів Гомера й Вергілія...

Новотвором А. Бортняка часо-плин приносить нові ритми, в яких відчуваемо і авангардний поступ, і традиційну українську мінорність. Можна експериментувати в паліндромах („А воля ялова“ – або „Нема до волі волі“...). В остан-ньому зразку, крім внутрішнього паліндрому, є ще й „внутрішій“: „Нема доволі волі“. У Бортняка і слово „мати“ грає нову роль: „мати“ значить – чимсь володіти, щось мати. А звідси й „материзна“ поряд з, може, не зовсім заслуже-ним терміном „батьківщина“.

Головне спрямування збірки – Україна і її майбутнє. Тема не нова, але А. Бортняк її висвітлює зовсім по-новому. На ст. 38 він гірко дорікає тим, що тільки й роблять, що слізно прохають Бога зберегти Україну. „Стомився вже Бог натяка-ти, що не тою дорогою йдеш!“. Каже поет, що йому не голова болить, а вся Україна. „Цвірінькаю, але не покидаю батьківщини“... – „І ви не покидайте!“ – хочеться викри-нути читачам... Але де ж вони, ті читачі? Гірко стверджує поет, що

тепер „один читач на сто поетів... А мова ж – наше життя... І поки нас не об’єднає мова, не будуймо недо-сягних меж“ (ст. 46).

На цім місці треба навести болю-чий вірш „Іврит“:

Радію і сумую над івритом,
І не тому, що слух чарує мій,
А що безцінним скарбом
родовитим
Він у пільмі добутий віковій.
Піднявши
з-під непам’ятної брили,
Не у прадавних мітах – наяву
Євреї мертву мову воскресили,
А ми ж бо умертвляємо живу.

Ой, болить таке читати! Або це передбачення:

Не мономах, а монохам
До того йде, щоб хамська мова
У нас державною була...

Заглядаючи в історію Росії, поет кепкує з „величі“ Петра І, що „про-рубав вікно в Європу“. Пуантою вірша на ст. 37 він приколуює: „Порядні люди ходять через двері“.

Розвінчуючи „популярність“ Олександра Пушкіна і Михайла Лермонтова, насаджено російською мовою в Україні, А. Бортняк запитує: невже він (Лермонтов) „ганявся навіженцем за кволим, неозброєним чеченцем“?

Дістається й О. Пушкінові: „Сатана лукаво прикидається про-роком... Мені прийшли на думку слова покійної мучениці Олени Теліги, що ненавиділа О. Пушкіна за його „мистецьку“ поміч у винародовленні української мови: „Смирись, Кавказ!“.

Натомість правдолюбєць Тарас Шевченко закликав: „Борітеся – поборете!“. Зазвичай стрима-ний щодо нецензурних висловів, А. Бортняк не цурається лаяти „російськими компліментами“ „царицю-шлюху“ і не творців, а потворців, і мистецький „хист, що пре із матні“. В Україні рясно відзначаються почесні „дні“, в тім числі – 8 березня, День українського кіна.

А. Бортняк відзначає цей „день“ на ст. 25: „Перевертаються у тру-нах Довженко та Миколайчук“. Презирство поета падає на прислужників сучасних вельмож: „Ти не заслужений діяч, а вислу-жений тільки“. Є чудове слово – народний. Шевченко – не заслу-жений (вислужений?) – а таки Народний Поет! Беру на себе сміливість, що А. Бортняк – також народний поет, що вміє різати правду в вічі.

А. Бортняк звертає увагу на особливу категорію віршунів –

(Закінчення на стор. 23)

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ

DNIPRO CO.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хв. розмови за 5 дол.

NEWARK, NJ 688 Sanford Ave Тел.: (973) 373-8783 (888) 336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Тел.: (973) 916-1543	PHILADELPHIA, PA 1801 Cottman Ave Тел.: (215) 728-6040
--	---	---

How the Animals Built Their House
AND OTHER STORIES

Children's Folktales from Ukraine

Available at Surma in New York City,
at selected bookstores in Canada,
and on Amazon

Original illustrations by artists in Ukraine
winterlightbooks.com

Ярослав Мичуда...

(Закінчення зі стор. 17)

ти його національну свідомість. Він був змушений залишити Луцьк і переїхати до Рівного, де жив у батьків, працював столяром в драматичному театрі, збивав поштові скриньки для пакунків, а незадовго до своєї трагічної смерті перейшов на працю до місцевого колгоспу в Басовому Куті.

Наукова конференція, присвячена 360-й річниці початку Визвольної війни 1648-1654 років, проходила 2008 року на свято Покрови Богородиці. Ми з колишнім директором Національного історико-меморіального заповідника „Поле Берестецької битви“ Павлом Лотоцьким сиділи на лавочці перед Свято-Георгіївським храмом

в Пляшеві, спостерігали посвяту учнів в козацата та вели розмову про незабутнього нашого друга Я. Мичуду. „Ми його забути не маємо права“, – сказав мій співрозмовник. І розповів, як кагебісти з Рівного і Радивилова намагалися зробити з працівників музею своїх „стукачів“, ставили таємні мікрофони, щоб прослуховувати екскурсії, розмови між працівниками і друзями.

– Одного разу, – згадує П. Лотоцький, – приїхав відомий своєю ненавистю до українства полковник КГБ і наказав мені передати ключі від храмів і музею. З ним було ще двоє помічників. Не було їх кілька годин, а коли вони поїхали, ми з Я. Мичудою прийшли до висновку, що „жучки“ вже розставлено, тому наші екскурсії мають бути дуже обережними. Один з провокаторів почав працювати в музеї доглядачем. Він

напав на Я. Мичуду і металевим предавнім ключем бив його, вигукуючи, що буде робити так з усіма націоналістами.

А я пригадав нашу зустріч в Луцьку, коли Я. Мичуда працював у молодіжній газеті. Ми сиділи на лавочці в парку ім. Лесі Українки.

На алеї з'явився кагебіст, якого я знав з попередніх викликів та співбесід. Нас він проколов колючим поглядом, а я посміхнувся і промовив:

– Добрий день, товаришу Толкачов. Ви, напевне, нас розшукуєте?

Кагебіст зніяковів, він не чекав на таке зухвальство, а Я. Мичуда, не знаючи, хто перед нами, промовив: „Це твій знайомий? Pozнайом нас“. Я відповів: „Він сам з тобою познайомиться“.

Через деякий час Я. Мичуда сказав мені: „Ми вже познайомили-

ся...“. І розповів про виклик до КГБ, де брутально поводився з ним Володимир Толкачов і його співпрацівники.

Після побиття обірвалося життя Я. Мичуди. Я прийшов з викладачем Рівненської духовної семінарії Сергієм Колотом.

Ми вирушили шукати його могилу. Нам на допомогу прийшов друг його дитинства Микола Дорош, який повів нас до матері Ярослава – Оксани Микитівни. Вона давно на пенсії, живе з дочкою Любою та її родиною, старша дочка Ганна живе в Костополи і там має свою сім'ю.

Ми пішли на місцеве кладовище. На могилі Я. Мичуди – пам'ятник з чорного мармуру з викарбуваним портретом. На нас дивилися його привітні очі, і здавалося, вони ніби промовляють про радість зустрічі через буремні і довгі роки.

Natalia Kudryk
Clinton, NJ

Victoria Mosuriak
Morris Plains, NJ

Solomia Pylypiw
Randolph, NJ

Andrea Kolinsky
Newington, CT

Christina Sawchuk
Scarsdale, NY

Спілка Української Молоді в Америці
має шану запросити Вас з родиною на

Баль Дебютанток СУМ

який відбудеться

в суботу, 14-го лютого 2009 р.

Sheraton Parsippany

199 Smith Road Parsippany, NJ

Оркестри: "Ворони" і "Грім"

Презентація Дебютанток

година 7:00 вечора

Бенкет після презентації дебютанток

Баль від 9-тої вечора до 2-ої ранку

Вечірній одяг обов'язковий

Khrystyna Babyn
Hastings on Hudson, NY

Oksana Holich
Jersey City, NJ

Larysa Szafran
New Hartford, CT

Jessica Odomirok
Stony Point, NY

Martha Wislocki
Yonkers, NY

Katherine Petryczka
Yorktown, NY

Alexandra Nahorniak
Gillette, NJ

This page is sponsored by the SUMA (Yonkers) Federal Credit Union.

Модерн як пошук і як ідеологічна зброя

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Театри міста спробували здивувати глядачів модерновими виставами.

Кожен має право сприймати чи не сприймати модерн у літературі, образотворчому мистецтві чи у театрі. З'явившись як поняття наприкінці XIX ст., модерн з часом трансформувався в інші стилі, й ті мистці, які продовжували прагнути все нового й нового, стали називати себе неомодерністами, постмодерністами, та все одно реформаторська чи революційна сутність модерновості залишалася і залишається тією ж: несподіваність ефектів, лаконічність форм, акценти на окремих структурних елементах.

Саме створенням такої вистави „Дама з камеліями” у Дніпропетровському академічному театрі опери і балету наприкінці року зайнялися Заслужений артист України Олег Ніколаєв та Заслужені діячі мистецтв України диригент Володимир Гаркуша і хормайстер Валентин Пучков-Сорочинський. Хоч вистава за формою, можна сказати, синтетична, все ж постановники жанр зазначили так: балет на музику Джузеппе Верді за романом Олександра Дюма. Чому такі складнощі? На сцені бачимо у різних співвідношеннях у часі та просторі балетну труп, трьох солістів опери та хор театру, і все дійство – у музичному супроводі повного складу оркестри.

Чи готовий глядач зрозуміти те, що відбувається на сцені? Доречно навести думку відомого теоретика театру Віталія Ковалевського: „Актор (як і режисер) повинен працювати на свого глядача, тобто створювати таке мистецтво, яке сприяє розвитку того глядача, а якщо це не відбувається, то тим гірше для глядача, а не для мистецтва. У такому випадку він іде в інший театр”.

Розуміючи це, керівництво театру перед початком вистави роздало глядачам анкету з проханням після спектаклю висловити свою думку. Я спробую висловити власну думку про показане зі сцени.

Перш за все, оркестра працювала бездоганно. Я відвідав поспіль дві прем'єрні вистави, тож мав радість слухати оркестру, якою диригували і Володимир Гаркуша, і Юрій Пороховник. Це поцінували гідними оплесками глядачі.

Солісти опери теж не схибили жодною нотою. Це стосується і ролі Віолети (Олена Бокач та Оксана Григоренко), і ролі Альфреда (Олексій Сребницький та Сергій Гомон), і ролі Жермона (Олександр Сергеев та Олександр Прокопенко). Їхні, так би мовити, балетні „двійники” Олена Печенюк та Юлія Набатова, Владислав Лоленко та Євген Кучвар, Юрій Войников та Антон Сигидін теж працювали

Сцена із вистави „Дама з камеліями”.

вельми професійно.

„Академічний хор театру, крім співу, виконує у виставі функцію кордебалету” – зазначено у програмці до вистави. Отут, мабуть, автори тексту трохи перебрали – у свідомості пересічного глядача „кордебалет” притаманний вар'єте, де стрункі дівчата, вишикувані „у ниточку”, танцюючи, синхронно і спокусливо підкидають довгі ніжки до стелі (згадаймо клясику – „Мулен Руж” у Парижі). От, прочитавши такий у програмці, глядач очікує, що у виставі поважні гості в столичних сальонах теж будуть підкидати ноги до стелі. Втім, хор, співаючи, усе ж трохи ходив сценою. А співав – чудово!

А чи було у прем'єрній виставі щось не так? У „Дамі з камеліями” балет не виглядає носієм основної естетичної інформації, а начебто засобом візуальної ілюстрації до музики Джузеппе Верді та до вокальних партій у чудовому виконанні. Ефектні піруети Жермона, котрі „ілюструють” його переживання, не завжди здаються доречними, часто відволікають від адекватного сприйняття дії.

Саме у дні перших прем'єрних вистав „Дами з камеліями” на Дніпропетровськ наче з неба впав ще один гастрольний модерн з назвою

„Синдром паралельності” – сучасна балетна вистава за мотивами Габрієля Гарсія Маркеса у постановці режисера Антона Овчиннікова. Уся „філософія” вистави (яка – без жодного слова!) – у парадоксальності центрального образу дівчини, що пише на стінах: „Очі блакитного собаки”, бо вона, божевільна, живе в іншому, паралельному, світі. Відомо, що деякі реальні лікарі-психіатри, які кілька років попрацювали у будинку для божевільних, самі починають стверджувати, що нормальний стан людини – саме ненормальний, а неадекватність та шаленство то норма. Не хочу вдаватися до дискусії, що є нормою у сучасному суспільстві (в тому числі, українському), краще подивимося на сцену. Бачимо кілька медичних працівників, які під керівництвом лікаря (його танцює сам А. Овчинніков) спочатку діагностують „пацієнтів”-артистів на сцені, а потім спускаються у глядацьку залу і намагаються продемонструвати, що глядачі – теж божевільні!

Надалі Героїня (танцює Олена Чучко) – це ота божевільна дівчина – більшість часу вистави проводить, сидячи чи лежачи на підлозі, невтримно дивлячись на ліхтар „Летюча миша” – ото у неї й „усе світло у віконці” життя. Щоправда, її спробували лікувати шокowymi методами, але вона знову лягла біля ліхтаря. Нічого не змінилося. Переміг синдром божевілля.

Безумовно, запам'ятається, що усі актори на сцені були босі (це так тепер модно, це – ознака „сучасності” в театрі). А ще запам'ятається, що музичний супровід, хоч, начебто, і сучасний, але мало, надто штучно поєднаний з психологічними аспектами дійства.

У жовтні в Дніпропетровську широко анонсували гастрольну виставу „За двома зайцями” за клясику української літератури Михайлом Старицьким. Цей драматургічний шедевр мали представляти українські актори, які працюють в антрепризі російського театру „Арбат”. Виявилося, що й клясика-драматурга можна представити недолугим беззем.

Для цього знадобилося лише два „засоби”: по-перше, режисер-постановник надто вільно почувався у тексті п'єси; по-друге, актори імпровізували до такої межі, що глядач забував про оригінальний текст драматурга і слухав примітивні витребеньки виконавців ролей.

Тобто, за фавулою це начебто і „За двома зай-

цями”, і дійові особи саме ті, яких запропонував М. Старицький, але ж слова чуємо якісь, м'яко кажучи, дивні, не М. Старицького, а сучасний молодіжний жаргон.

Якби я був онуком М. Старицького, то звинуватив би режисера-постановника Олександра Кузьміна у неповазі до діда і потягнув би до суду за порушення авторського права українського драматурга-клясика. А у програмці зазначено, що О. Кузьмін отримав „головну театральну премію міжнародного фестивалю в Алма-Аті, Казахстан”. Казахам було не просто повністю збагнути тонкощі українського гумору М. Старицького, а на українські театральні конкурси це дійство не пропонувалося.

Зрозуміло, чому ця особа взялася за паплюження саме українців, а не казахів: театр „Арбат”

Сцена з вистави „Синдром паралельності” (в центрі – режисер Антон Овчинніков).

– московський, і ми знаємо, починаючи з 1991 року і донині, як Москва „любить” Київ. Таким чином, ганебним спектаклем дніпропетровським глядачам навіювали думку про неповноцінність українців точнісінько таким робом, як це роблять „Верка Сердючка” та „Кролики”, які відпрацьовують російські гроші.

Кульмінацією дійства був епізод, коли відома в Україні акторка Руслана Писанка в процесі виконання ролі Проні Прокопівни зійшла зі сцени у глядацьку залу, спокушаючи чоловіків своїми „великими формами”, масними словами та непристойними жестами.

Руслана Писанка в ролі Проні Прокопівни у виставі „За двома зайцями”.

Ну що ж, є модерн і є модерн. Одна справа, коли художнику не вистачає традиційних, де в чому застарілих засобів, аби сказати своє слово у мистецтві, і він творить нове. Інша – коли мистець послуговується правилом „нехай гірше, аби інше” і розпочинає штучно впроваджувати щось нове, чого до нього ще не було. А є ще й такі „новатори”, які виконують ідеологічне завдання за гроші.

Володимир Єфімов

ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Невідомим героїням

Хто ти така, жінко-героїне?
Чи лицар ти на білому коні,
Що змія має подолати?
Чи, може, воїн ти із зброєю в руці,
Що рідний край готова захищати?
О, ні! Ти просто – жінка, мати і дочка,
Чутлива, ніжна і тривожна,
З любов'ю в серці й відданістю материнству
І в цьому – ти непереможна!
Ти із посвятою жила для друга свого і дітей,
Життя своє сплела в вінок молитви і надії,
Ти не чекала нагород ані признань,
Просила Бога, щоб здійснились спільні мрії.
Відважно, із піднесеним чолом,
З гіркою долею не раз змагалась,
Ти, наче страдниця незлічених терпінь,
Зневірі рідко піддавалась.
Ти Берегиня чада свого й роду,
Ти як звено єднань численних поколінь,
Ти вічних цінностей світило ясне,
Ти, жінко, серед наших героїнь!

Ірена Чайковська-Павлів,
Монреаль, Канада

Мене чекали батько й мати

Я постійно читаю „Свободу“, а коли до краю
посилаю пакунок, то обов'язково в ньому є
місце для „Свободи“. На Україні також читають
„Свободу“ з зацікавленням.

В час перебування впродовж 16 років в США,
вперше відвідав Україну, де мій брат Миколка
написав вірш про нашу зустріч. У ньому є такі
рядки:

Старий батько, старенька мати
Чекають сина біля хати:
„То скільки років нам чекати?
Обличчя стали забувати!
За п'ятдесят йому вже років.
Мабуть, тяжких зазнав уроків.
Чекати вже не маєм сили,
Бо нас чекають вже могили
Шістнадцять років із життя
Не бачили своє дитя.
У нього вже своя сім'я,
Але для нас він – немовля.
Бог дасть, здійсниться наша мрія,
Не згасне наша в тім надія,
Щоб врешті син зайшов до хати,
А там вже можна й помирати.

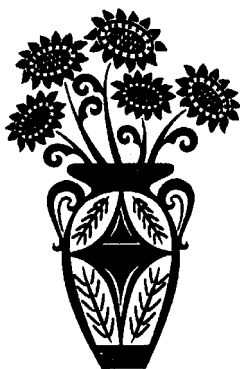
Володимир Кривий,
Іст-Бріджвотер, Масачусетс

На з'їзд гімназійний ще будем спішити

Серед численних імпрез на Союзівці є вже чимало традиційних, котрі мають свій власний організаційний почерк, свою особливу атмосферу – таку, сказати б, дуже українську, світло-журливу емоційну ауру, в котрій усі учасники почуваються єдиною родиною. До таких імпрез належать і з'їзди колишніх учнів українських гімназій у повоєнних таборах Ді-Пі в Німеччині. З якими саме почуттями вони збираються на свої з'їзди, з якими надіями роз'їжджаються по домівках – про це допоможе нам скласти певне уявлення нижче вміщений вірш Миколи Ставничого – колишнього учня і матуранта української гімназії в Карлсфельді біля Мюнхену.

... Ось їду і думаю –
На з'їзд гімназійний ще будем спішити
Аби зустрічати там друзів старих
Чи Бог нам дозволить ще жити.
Тож прошу вас, друзі мої,
Уваги коротку хвилину –
Послухайте, прошу, про дні молоді
Пісню цю, може, мою лебедину.
Як оцінка мого віршування
Випаде мені гостра,
То тихо лише скажіть мені:
Квоускве тандем абутере,
Миколо, пацієнція ностра.
(Як довго ще надуживатимеш,
Миколо, нашої терпеливості)
Чи пам'ятаєте, друзі, часи повоєнні
Як ми ще такі були молоді,
І що робити далі в житті –
Не були дуже певні.
Минає років шістдесят і два,
Як в шкільній лавці ми сиділи
І вчилися, щоб піти у світ
Стежками вже людей дозрілих.
Директор наш, мов батько дітям,
Поради добрі подавав,
На нашу життєву мандрівку
Розумно нас підготовляв.
І професорів мали ми
Таких, що добре нас учили,
На дальші студії й труди
Підставі добрі залишили.

Щоб пам'ятали ми завжди
Куди тільки не підем:
Квісквіс агіс, прудентер агас
Ет респіце фінем.
(якщо щось робиш, роби обережно,
і думай, який буде вислід).
І розійшлися ми по світі
Шукати щастя-долі
А початок тому дала гімназія
На Карловому полі.
У руки іноді береш
Старий альбом з поліції
І думаєш – сьогодні де ж
Ці молоденькі лиця?
Такі всі милі, дорогі
Усі ті Стефки й Славки
Романи, Нелі і Петри,
Галини, Люби й Дарки.
І кожний рік з'їжджались ми
Щоб знову друзів тут зустріти,
Пригадуємо добрі старі часи,
Як ми були ще майже діти.
І думаєш: хто ще
Приїде цього року
Кому з приємністю скажу:
„Ти виглядаєш ще нівроку!“
Та й похвалитися, що знов
Ми в Україні побували,
Ходили знов по тих стежках
Дитячі ноги де ступали...

SELF RELIANCE (NJ)
FEDERAL CREDIT UNION

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"САМОПОМІЧ" (Н. Дж.)
КЛІФТОН-ПАССЕЙК, Н. Дж.

повідомляє своїх членів, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Відбудуться

в неділю, 22-го лютого 2009 року
о годині 1-ій по полудні

в Українській Централі
240 Hope Ave., Passaic, NJ 07055

Дирекція

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELOUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
 мінімум 10 фунтів	 2-3 тижні мін. 10 фунтів	 Пересилка і доставка	 220 V

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.

Полагоджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанії пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі,

Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пакчок через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

НАШ АРХІВ: www.svoboda-news.com

Добре відомий у Філядельфії церковний хор співає вже 19 років

В хорі Української євангельської церкви у Філядельфії співають 40 осіб. Його заснував Володимир Яремчук у 1990 році, невдовзі після свого приїзду до Америки. Сталося це з потреби – у церкві саме готувалося весілля, а співати обрядові пісні було нікому. В. Яремчук у Львові керував музичним ансамблем, тож запропонував свою допомогу і до весільного дня згуртував і підготував хор. Тепер у хорі є молоді керівники – Павло Пристацький і Андрій Кравчук, обидва з музичною освітою. Як і В. Яремчук, вони грають на музичних інструментах. Хор співає не тільки на церковних відправах, його запрошують на громадські імпрези у Філядельфії. А В. Яремчук зайнятий організацією церковної оркестри.

Фото: Л. Хм.

Зразок...

(Закінчення зі стор. 19)

графоманів. Графомани існують так довго, як і справжні поети. Від слів „графо“ – пишу і – „манія“ вони одержимі бажанням скласти вірші, хоч і не досягають слави. А. Бортняк дарує їм у своїй книжці окремих двох:

*Графомани – невтомні трудяги,
Геніяльно нездарні творці...*

Двострофники А. Бортняка межують з епіграмами і завжди вшучають в ціль – себто, в око і серце читача.

Тепер, наприклад, є епідемія мемуарів. Коли вже не тільки світочі, а й їхні ровесники відлетіли в інший світ, багато є таких, що виявилися „найближчими друзями“ й часом навіть ріднею славним дітям.

„Муха-мемуаристка, – пише А. Бортняк, – з левом видатним сиділа за столом одним... Це правда: навіть на пишних почесних бенкетах мухам це вдавалося“.

Нарешті – інтимна лірика. Автор, виявляється, однолюб. Адепт чистоти, скромності й пристойності в сімейнім колі, він звертається до молоденьких поетес, що тепер кинулись писати про „страсті-мордасті“:

*Вже й ти міняєш, юна поетесо,
На соромоту слово золоте!
Не закликаю жити безтілеса,
Я не за те і зовсім не про те.
Живи, твори без всякої принуки.
В доборі слів сама не помились.*

*У тебе ж діти будуть і онуки,
Вони тебе читатимуть колись.*

Не важко закохатися, але нелегко, хоч і дуже почесно зробити добрий вибір і пронести кохання через ціле життя, як це пощасливилось А. Бортнякові:

*Я тебе люблю ще дужче нині,
Ніж коли ти юною була...*

Він знайшов такі зворушливі слова для своєї Дружини:

*Ти зорею мені зазираєш у вічі.
Лину в сяйво твоє залюбки.
Не кажи,
що кохати в повному віці
Мовби якось уже не з руки.
Я чекаю тебе, наче берег прибою.
Положи мою душу, бентеж.
Я шаную тебе і пишаюсь тобою
(А в підтексті – кохаю усе ж).*

Яка розкіш – кохання в старшій віці, виплекане довгими роками спільного життя! Передбачаючи, може, й недалекий кінець, поет мріє по смерті перекинутись у птаха:

*На гілці сяду при вікні,
Розкритому напризволяще,
І защебечу всі пісні,
Які придумав за життя ще.*

Ці щирі й притишені пісні, сильніші, ніж полум'яні, але сумнівні вірші про палке кохання, яке часто гасне не тільки від бурі, а й від легенького подиху вітра. У А. Бортняка і кохання органічно з'єднується з патріотизмом, якому поет вірний на все життя.

Українська Євангельська церква

закликає:

**Вивчайте Біблію,
живіть за Словом Божим!**

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії.

132. Книги малих пророків. Пророк Наум

Пророк Наум жив в місті Елкош і свідчив проти Ніневії, столиці загарбників асирійців. Він писав: „Господь довготерпеливий і силою великий, але без кари винного не залишає“ (1:3). Наум передав народові волю Бога: „Хоч вони і повні сили, і їх багато, все одно будуть стяті і зникнуть! Хоч я тебе й засмутив, та більше не засмучу. Тепер розтрошу його ярмо, яке тяжить на тобі і розірву твої окови. Я викоріню з дому богів твоїх, тесаних і вилитих ідолів. Я приготую гріб твій, бо став єси нікчемним“. Наум провістив, що навіть ім'я асирійців зникне з поточного вживання. Ніневія буде зруйнована в день її штурму, а мешканці міста, які юрмляться в його стінах, мов сарана, будуть розсіяні і зникнуть. Пророк славив Бога: „Добрий Господь, пристановище Він у день утиску, і знає Він тих, хто на Нього надіється!“

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Нью-Джерзі.

У нашій церкві щонеділі, о 9:30 ранку відбувається „Українська година“, яку складають спільна молитва і заняття Біблійної школи.

Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії.

Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net.

Пастор **Володимир Цебуля**
Тел.: (908) 591-0800

МІСТА І СЕЛА УКРАЇНИ

Донецьк заснував британець Джон Гюз

Влітку 1869 року до місцевого землевласника Смолянинова прийшов англієць Джон Гюз за дозволом оселитися у хаті серед донецького степу. Поміщик погодився. Домовилися про плату. Біля хати гість обладнав кузню і щоранку, узявши до рук ковальський молот, навчав ремеслу юнаків з довколишніх сіл. А восени того року до Таганрогу прибув корабель з обладнанням, яке замовив в Англії Дж. Гюз. Кораблем приїхало майже 100 фахівців металургійної справи. Десятки волів були найняті, щоб перетягнути устаткування майбутнього заводу на місце його будови.

Місце для заводу підприємець вибрав у долині річки Кальміус, за 100 км від морського порту, біля села Олександрівки. Важко було домовлятися з місцевим населенням, бо гість не знав української і російської мов. Але допомагав колишній пастух, фахівець-самоук Яків Древицький.

Звісно, Дж. Гюз розпочав свій проект, маючи значний професійний досвід. З молодих років він працював робітником на чавуно-ливарному заводі в рідному місті. Ставши інженером, перейшов на великий металургійний завод, де з роками став керуючим, тобто директором. Дж. Гюз відразу збагнув, що час дерев'яної військової флотії закінчився, і в океан підуть сталеві панцерники. Він спеціалізував підприємство на випуску крицевих плит, на які був великий попит.

У 1852 році Дж. Гюз став власником великого металургійного заводу. Одружений з Елізабет Люїс, міг би в спокої виховувати восьмеро їхніх дітей, але не зміг, бо шукав дальшого застосування для своїх ідей.

Замовлені урядом Росії броньові листи повернули увагу підприємця до цієї країни. Дж. Гюз став вивчати матеріали геологічних

розвідок на Донбасі і дійшов висновку, що саме тут є усе необхідне для розвитку металургії. 16 квітня 1869 року він уклав з урядом Росії угоду про організацію Новоросійського акційного товариства кам'яновугільного, залізного і рейкового виробництва. Так з'явився в донецькому степу дивний англієць, а слідом за ним – інші гості з Великої Британії. Для здійснення свого проекту він купив у князя Сергія Кочубея концесією на будівництво заводу.

До акційного товариства увійшли відомі в Англії особи – аристократи, підприємці, урядовці. Того ж 1869 року товариство було зареєстроване в Англії. Дж. Гюз був затверджений директором-розпорядником з платнею 10 тис. рублів на рік. Йому було 55 років.

Нову справу Дж. Гюз розпочав з оновлення двох діючих копалень вугілля, придбаних у місцевого власника, спорудження ковальсько-

Православна церква в Юзівці (1912 рік).

го і механічного цехів та коксових батарей. У 1871 році стала до ладу перша доменна піч, а в 1873 році було вироблено перші залізничні рейки. Далі усе йшло без перешкод – було введено в дію шість домен, мартен, виробництво вогнетривкої цегли, прокладено залізницю до Маріуполя.

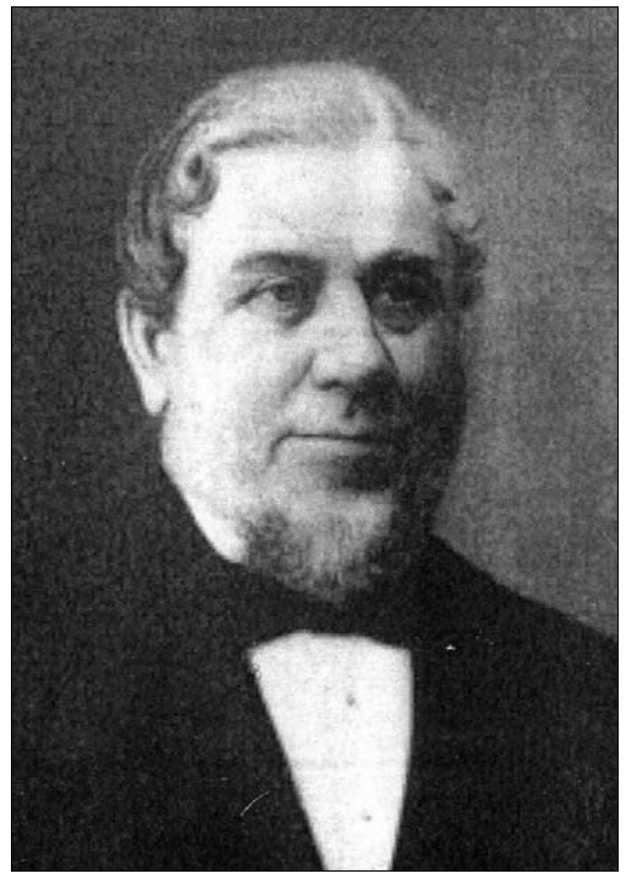
Новиною для цієї місцевості були електричне освітлення, електричні двигуни, бесемерівські конвертори для випуску сталі. І не тільки. Селище Юзівка мало для робітників церкву, кам'яні будинки з електроосвітленням і водопостачанням. Копальні мали добре оснащену рятувальну станцію, а селище – лікарню, аптеку, школи для дітей і дорослих, книгозбірню. Агрофірма забезпечувала робітничі родини харчами з городів, садів, млина, маслобійні, тваринницьких ферм. На заводі і копальнях були безкоштовні чайні заклади. Травмовані на виробництві діставали допомогу і легшу працю. Середньої платні на копальнях було достатньо, щоб придбати за рік п'ять корів.

Дж. Гюз заохочував населення до спорту. Було організовано секції важкої атлетики і спортивної боротьби, а футбольна команда Юзівки була однією з найкращих в імперії. До речі, в молоді роки в цій команді грав Микита Хрущов, майбутній провідник СРСР.

У червні 1889 року Дж. Гюз виїхав до Санкт-Петербургу, щоб підписати контракт на постачання металу у Середземномор'я. Під час

Готель „Великобританія“ в Донецьку.

Джон Гюз

переговорів він раптово помер. Директором-розпорядником став його старший син.

Більшовики намагалися стерти з історії ім'я Дж. Гюза. Юзівку в 1924 році перейменували на Сталіно, а в 1961 році – на Донецьк. Але в Донецьку з вдячністю згадують засновника міста і пропонують повернути первісну назву, а в центрі міста встановити пам'ятник Дж. Гюзові. Покищо на центральній площі Донецька стоїть пам'ятник Ленінові. Але в 2001 році біля Технічного університету усе ж було встановлено готель „Великобританія“ підприємливому англійцеві. Зберігся також готель „Великобританія“, збудований в часи Дж. Гюза.

Левко Хмельковський

У цій публікації використані матеріали дослідження Олександра Дингеса „Британець за походженням“.

Незабутий...

(Закінчення зі стор. 18)

мати причину для терору і кривавої масакри українського населення. Заарештовано 119 осіб, але один, як пізніше стало відомо, Ярослав Мельник (псевдо – Роберт), член обласного проводу ОУН на Станіславівщині, втік.

Ті, кого не забрали з собою німці, залишили театр аж о 7-й годині ранку, але побачивши Я. Барнича – не впізнали його. За цю ніч він посивів. Ніхто ще в понеділок, 14 листопада, не думав, що цей наскок є лише першим актом запланованої гестапівської масакри.

У середу вранці під мурами синагоги (це навпроти театру) закопали ряд стовпів. А в самому театрі ішов суд, який трансливався на площу Адама Міцкевича, де було зібрано тисячі населення.

Вирок один – смерть, як кара за любов до Батьківщини, за змагання до волі на своїй землі. Засуджених приводили на місце страти групами: по 10 чи сім осіб. Їх прив'язували до стовпів обличчям до натовпу. Смерть герої прийняли з гідністю. майже всі молилися, дехто вигукував „Слава Україні!“, „Смерть катам!“, а остання десятка загинула, співаючи гімн „Ще не вмерла Україна“.

Українська кров у змаганні за волю знову зросила українську землю. Розстріляних поскидали на вантажні авта і відвезли невідомо куди. Відтоді чарівна, знаменита „Шаріка“ серед десятків епітетів дістала ще дуже сумний – „кривава“.

Прилюдною стратою воїнів та керівників ОУН-УПА на чолі з членом крайового проводу Дмитром Лепким (псевдо – Богдан) гітлерівці хотіли залякати місцеве населення.

Житла робітників в Юзівці у 1912 році.

Пам'ятник Джонові Г'юзові біля Технічного університету.

До сороковин відходу д-ра В. Вериги

Пам'яті товариша з шкільної лави

Д-р Василь Верига народився 3 січня 1922 року в селянській бідній українській родині в селі Колодбінка Заліщинського повіту в Галичині. В рідному селі він закінчив початкову школу. Під час навчання помер його батько, тому всякі надії на дальше навчання стали нереальними. Але знайшлися добрі люди, які допомогли В. Веризи продовжувати навчання в польській гімназії в Заліщиках, а пізніше в Коломийській українській гімназії, в якій він здобув середню освіту. Коли наприкінці квітня 1943 року було оголошено формування Дивізії „Галичина”, В. Верига добровольцем вступив в її ряди і потрапив на фронт. Майже тиждень перебував він у важких боях під вогнем гармат і бомб з ворожих літаків.

З розбитою частиною дивізійників дістався через Мукачів, Дебечин до Будапешту, а відтак у полон. Перебував в Італії, Англії, виїхав до Канади, де працював на пошті, наполегливо вивчав англійську мову і одночасно завершив студії бібліотекарства, після яких отримав посаду в університетській бібліотеці, де працював аж до виходу на пенсію в 1987 році. В цій бібліотеці В. Верига виконав надзвичайно корисну працю з популяризації української тематики серед студентства. Працюючи в бібліотеці, В. Верига закінчив історичний факультет Отавського університету з ступенем магістра. Далі продовжував студії і в 2002 році здобув звання доктора історичних наук в УВУ, в Мюнхені.

В. Верига увійшов не лише в історію української діаспори, але й в історію України і Канади як вчений і воїн. В. Верига став автором понад 500 статей, нарисів, рецензій, переважно з історичної тематики, написав ряд наукових праць, монографій та довідок. Велике наукове значення має цикл його статей „З історії визвольних змагань”.

В. Верига брав активну участь в громадському житті, був в проводі Українського національного об'єднання Торонто і Канади, очолював Крайову управу Братства колишніх вояків Першої дивізії Української народної армії, був

обраний секретарем Світового Конгресу Вільних Українців, заступником президента Світового Конгресу Українців. Одночасно він був заступником голови НТШ Канади і членом УВАН, понад 15 років був провідним членом дирекції Української кредитової спілки в Торонто.

Вчив на курсах українознавства, діяв в Патріархальному русі, був редактором журналу „Вісті комбатанта”.

Велику допомогу надавав В. Верига при виданні „Енциклопедії українознавства”, був спонсором і жертвував на різні українські проекти.

Від часу відновлення української держави в 1991 році В. Верига їздив 10 разів в Україну і давав розсудливі поради, щодо зміцнення незалежності, брав участь у міжнародних наукових з'їздах, конференціях, на яких виголошував змістовні доповіді.

В 1952 році В. Верига одружився з Оксаною Альботою, рід якої походить з Закарпаття, і в їхній родині прийшло на світ четверо дітей – Андрій, Люба, Петро, Оленка. Він був дбайливим чоловіком, батьком та дідусям.

В п'ятницю, 2 січня, в Торонто була відслужена Панахида за упокій померлого д-ра В. Вериги, а 3 січня (в день народження В. Вериги) в церкві св. о. Миколая в Торонто, відбулася прощальна Служба Божа, а відтак поховано В. Веригу на українському цвинтарі св. Володимира в Оквілі, біля Торонто.

Похоронні відправи провадив о. д-р Роман Лобай – парох Свято-Миколаївського храму.

Після похорону відбулася тризна, яку провадив Михайло Ромах. З словом на пошану Покійного виступили Тарас Підземельський – голова УНО Канади, Марійка Шкамбара від SKU, Дарія Даревич – голова НТШ, Роман Колісник – редактор „Вісника комбатанта”, Люба Пендзей та Василь Сидоренко – співпрацівники бібліотеки та ряд інших.

Вічна Йому пам'ять!

Ярослав Стех,
Торонто

28 січня минуло 40 днів від смерти Романа Микити

Чи пам'ятаєте, друзі,
часи ті повоєнні
Як ми ще були молоді,
І що робити у житті
Не були дуже певні.

Цими словами ми вітали товаришів-випускників гімназії на „Карловому полі“ (Карлсфельді) на нашій зустрічі два роки тому. Організатором зустрічі був наш „Ромашко“ – Роман Микита.

І хоч недуга не дозволяла йому вільно рухатися, він як завжди солідно і точно виконував обов'язки, які добровільно взяв на себе. Бо такий був Роман і таким ми його

завжди будемо пам'ятати: спокійний, врівноважений, завжди привітний.

Р. Микита був не тільки членом Пласту, він був пластуном: словний, сумлінний, точний.

Своїх дітей він виховав на свідомих членів української громади. Ми усі подивлялися його, як він з любов'ю та посвятою опікувався хворою дружиною, а крім того, виконував ще і свої громадські обов'язки.

Пам'ять про нього назавжди залишиться в наших серцях.

Вічна йому пам'ять!

Товариші-абсолювенти
української гімназії у Карлсфельді

Всім серцем любив Україну свою

Ярослав Стех

З Києва надійшла сумна вістка – 22 січня помер визначний педагог, військовик, правозахисник і патріот України проф. Іван Бровко. Україна перебувала найдовше під пануванням московської імперії, і в школах виховували молодь, в основному, не патріоти, а пристосуванці. Вони не ознайолювали учнів з українською духовною і культурною спадщиною, а подавали її в спотвореному вигляді, підшитою безсоромною брехнею. З цим глумом не могли погодитися окремі вчені, сильніші характером діячі України. Такі, як І. Бровко.

В мій пам'яті назавжди збереглася пошана до покійного проф. І. Бровка, виклади якого я мав щастя слухати і з ним спілкуватися. І. Бровко народився 15 січня 1915 року в Маячкові Кобеляцького району на Полтавщині, в селянській національно свідомій родині Бенедикта та Наталії з роду Карпенко. Батьки мали власне господарство, яке на початку 1930-их років було насильно забране в колгосп. У цей час чекісти закатували батька Івана.

В рідному селі І. Бровко закінчив сом класів школи і вступив у Харківський медичний технікум, але був звільнений, як син середняка. З труднощами дістався

до педагогічного технікуму в Червонограді на Харківщині, але теж був змушений покинути навчання.

У січні 1933 року І. Бровко був призначений учителем до початкової школи в селі Рудки Царичанського району. На лекціях вмирали діти з голоду. Вже тоді 17-річний І. Бровко звинувачував владу у створенні штучного голоду. За ним було встановлено нагляд. І. Бровко втік з цієї місцевості до села Коханівки. Коли в 1934 році школу було змінено на російську, І. Бровко почав протестувати і був звільнений з праці.

У 1939 році І. Бровко заочно закінчив філологічний факультет в Луганську і в тому часі його покликали до війська. Під час Другої світової війни він брав участь у багатьох боях, був командиром підрозділу реактивних мінометів „Катюша”, дійшов до Берліну. З війни він привіз багато заборонених у СРСР українських книжок, які згодом використовував на своїх лекціях в Київському університеті ім. Тараса Шевченка.

В 1948 році І. Бровко вийшов з війська і почав викладати українську мову і літературу в Пущі-Водиці під Києвом, а в 1953 році закінчив аспірантуру і став викладачем педагогіки в університеті. Саме тоді я слухав виклади проф. І. Бровка і з ним познайомився. Всі студенти, а особливо студенти з Польщі, до яких я належав, подивлялися професора, який свої думки підсилював цитатами визначних українських педагогів.

Він підтримував дружні зв'язки з шістдесятниками – Євгеном Сверстюком та іншими, а також з переслідуваними тоталітарним режимом. Використовуючи короткотривалу політичну відлигу під кінець 1950-их років, ми разом з Іваном Тимчиною перевозили з Польщі заокеанські україномовні

Ярослав Стех,
Торонто

(Закінчення на стор. 26)

Помер видатний лемківський різьбяр Григорій Пецух

24 листопада 2008 року помер різьбяр Григорій Пецух, який створив високі мистецькі цінності.

Г. Пецух народився 23 січня 1923 року у Фльоринці, Горлицького повіту на Лемківщині. В родині Івана та Меланії з роду Лешків, він був найстаршим сином і мав дві сестри і трьох братів. Освіту здобув при монастирі отців-студитів в Уневі на Львівщині, де спочатку вчився кравецтва, але перейшов до мистецького різьбярства.

В молодому віці Г. Пецух на дошці з липи створив досконалу пласкорізьбу-барельєф – портрет Митрополита Андрея Шептицького.

Під час німецької окупації Г. Пецуха в 1940 році забрали на примусові роботи до Німеччини, звідки він повернувся щойно після війни, продовжив навчання в Академії мистецтв у Варшаві і став професором різьби в Ліцеї ім. Кенара в Закопаному, у якому пра-

цював понад 20 років.

Г. Пецух був вірним сином мальовничої Лемківщини, з якої вийшло багато визначних різьбярів. Щедрість таланту Г. Пецуха можна порівняти із щедрістю та барвами лемківської землі.

До найважливіших його робіт треба зарахувати пам'ятник у граніті в Устю Руськім, портрети Тараса Шевченка, Івана Франка, Богдана Лепкого, різьби в Будинку туриста в Закопаному, престіл фараона для фільму „Фараон“ Єжи Кавалеровича та багато інших. Його твори були на виставках у Польщі, США, Голяндії, Норвегії, Австрії, Німеччині, Франції, Еспанії, Угорщині, Болгарії, Чехії, Словаччині, а також в Україні – у Львові, Коломиї та Бережанах.

Г. Пецух писав статті на лемківську сторінку в тижневику „Наше Слово”, був прихильником Об'єднання лемків в Польщі і спонсором журналу „Ватра”, але

передовсім – скульптором великого творчого діапазону, співцем долі і неволі українців у Польщі.

Г. Пецух був одружений з Софією Парій. Їхній син Дарій працює інженером в Закопаному.

По к і й н о г о п о х о в а - ли 28 листопада 2008 року на кладовищі в Закопаному. Вічна Йому пам'ять!

Ярослав Стех,
Торонто

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи” спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

Ділимося сумною вісткою з рідними, друзями і знайомими, що в четвер, 29 січня 2009 р. по довгій недусі, відійшов у вічність, заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш найдорожчий СИН, БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.
ІВАН ПРИНАДА
нар. 12 квітня 1949 р. в Стрию, Україна.

Відбув військову службу у збройних силах США та в Національній Гвардії Нью-Джерсі. Іван був членом СУМ-А та керівником громадських зв'язків УККА і Координаційної ради Нью-Джерсі.

Очолював відділ громадських відносин Федерації Українських Студентських Організацій ЦЕСУС і був керівником громадських відносин і головою СУСТА. Також належав до Комітетів Українського Фестивалю в Нью-Джерсі.

Впродовж багатьох років Іван працював в Державному Департаменті США у Вашингтоні і Нью-Йорку у відділі дипломатичної безпеки і був дорадником американських урядових агентств і посольств інших держав з питань безпеки і внутрішньо-закордонних справ.

Очолював організацію Українська Коаліція штату Нью-Джерсі за вибір Рейгана-Буша. Був директором зв'язків для національних меншостей у штаті Нью-Джерсі від Національного Республіканського Комітету.

Був дорадником в етнічних справах у передвиборчих кампаніях республіканських конгресменів і кандидата на губернатора у штатах Алабама і Нью-Джерсі.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 3 лютого 2009 р., а похорон 4 лютого з Українського католицького собору Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт-Порті, Флориди, на національний цвинтар в Сарасоті, Флорида.

Горем прибиті:

- мама □ ЄФРОСИНІЯ
- сестри □ ХРИСТИНА і БОГДАННА з родинами
- та ближча і дальша родина в Україні і друзі по зброї.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 25 грудня 2008 р. відійшла у Божу вічність на 84-му році життя наша найдорожча МАМА, БУСЯ і ТЕТА

СВ. П.
МАРІЯ ЖИГА
нар. 29 листопада 1924 р. в селі Павлова.

Похоронні відправи відбулись у суботу, 27 грудня 2008 р. в Українській католицькій церкві св. Андрея в Пармі, Огайо.

У глибокому смутку залишилися:

- дочка □ ВІРА з мужем ЕЛВІН ША і син НИЙТЬ
 - сини □ ІГОР з дружиною ТЕРІ та діти ЛІСА і КРИСТИН
 - ЗЕНОН з дружиною МАРІАННОЮ та діти
 - МАРКІАН, ЛЕСЯ і ОЛЕНА
- та ближча і дальша родина.

Вічна їй пам'ять!

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення,
просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені
кредитовими картками:

VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

Всім серцем...

(Закінчення зі стор. 25)

видання і передавали їх І. Бровкові. До І. Бровка сердечно ставилися студенти з Польщі Леонід Бучило, Ірена Рейт, Станіслав Колесар, Степан Козак, Теофіль Щирба та інші. Добрі взаємини з І. Бровком мали аспіранти з Чехо-Словаччини Юрій Бача, Михайло Мольнер, Микола Мушинка. На жаль, вже на початку 1960-их років знову було посилено антиукраїнські акції серед студентів і викладачів, мене, І. Тимчину, Л. Бучилу, І. Рейт було звільнено з університету і депортовано до Польщі, з заборобою в'їзду на терен СРСР.

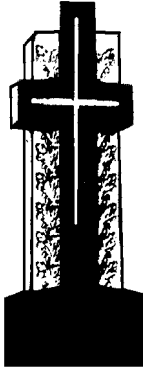
Чорні хмари нависли також над проф. І. Бровком, який потрапив під нагляд КГБ. У його квартирі в Києві проведено таємні і явні обшуки. Врешті І. Бровка заарештували. Безустанні допити і погрози не зламали його. За нього заступилися його фронтові друзі, які перебували на високих постах в Москві, і це вберегло його від довголітньої тюрми. Звільнений з університету,

він підтримував зв'язки з правозахисним рухом, збирав фонди на підтримку політв'язнів та допомагав їхнім родинам. Після двох років безробіття йому вдалося отримати працю в Ніжинському педагогічному інституті. З Ніжина він привіз працю Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація?” і передав її М. Мушинці в Братиславу, який був з цією книгою заарештований.

Після відновлення української державности я часто, вже з Канади, відвідував Київ і разом з академіком Ярославом Дзирою заходив до проф. І. Бровка, який пережив похмурі часи московсько-більшовицької окупації в Україні і залишився у свої 94 роки веселим, жартівливим, повним життя. У 1989 році за пропозицією Оксани Мешко він був співголовою Українського Гельсінкського комітету, а в жовтні 1990 року брав участь в Гельсінкській громадській асамблеї в Празі. І. Бровко ставив загальнонаціональне вище від особистого.

Вічна йому пам'ять у народі, який він так безмежно любив!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

ПЕТРО ЯРЕМА

**УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК**

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк
редакція не відповідає.

Зі смутком повідомляємо, що 13 січня 2009 р.
у місті Голіта, Каліфорнія помер наш дорогий
МУЖ, ТАТО і БРАТ

СВ. П.
**ДМИТРО МИХАЙЛОВИЧ
МЕЛЬНИК**

нар. 20 жовтня 1921 р. у селі Ясенів, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 22 січня 2009 р., поховання в п'ятницю, 23 січня на кладовищі міста Голіта, Каліфорнія. Покійний проживав і працював у Ньюарку та Ірвінгтоні, Н. Дж. Був членом Першої Української Баптистської Церкви в Нью-Джерсі.

З переходом на пенсію переїхав до міста Сімі Велей, а потім до міста Голіта, Каліфорнія, де служив Богові в Першій Українській Баптистській Церкві.

Залишив у смутку:

- дружину – АННУ
- сина – ЯРОСЛАВА з дружиною ДЖЕНІС
- братів – ВАСИЛЯ і ЯРОСЛАВА з родинами в Ясеніві, Україна.

Вічна йому пам'ять!

Центральна Управа Організації Державного
Відродження України (ОДВУ)

ділиться сумною вісткою з її членством та
українською громадою, що 29-го січня 2009 р.
відійшов у вічність

СВ. П.
АНДРІЙ ҐЕЛЕТКАНИЧ

Нар. 12-го грудня 1923 р. в с. Суковати на Лемківщині.

Громадсько-політичний діяч, член ОУН, голова 23-го від. ОДВУ в Аллентавн, ПА, довголітний член Центральної Управи ОДВУ, та оселі ОДВУ ім. О. Ольжича де постійно уділявся у їх розвиток.

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 2-го лютого 2009 р. о 7-й год. вечором у похорнному заведенні Когут в Аллентавн, ПА.

Похорон відбувся у вівторок, 3-го лютого 2009 р. в Українській католицькій церкві св. Івана Христителя в Нортгемтон, ПА, а опісля на вічний спочинок на церковний цвинтар.

Центальна Управа ОДВУ складає найглибші співчуття:
Доням – Христині Спейн з родиною, Лесі Стецині з родиною,
Марті Ґелетканич
Синові – Романові з родиною.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПРИПАЛА ПЕРША БОЛЮЧА РІЧНИЦЯ

відходу у вічність нашої
МАМИ, БАБУСИ і ПРАБАБУСИ

СВ. П.
ІРЕНИ ЮРЧИШИН
з дому СІМКІВ

народжена в Калуші.

В глибокому смутку залишились:

- дочка □ ЛАНА БАБІЙ з мужем ЄВГЕНОМ
- невістка □ АНІТА ЮРЧИШИН
- внуки □ АЛЕКСАНДРА АНАНТ з родиною
- АНЯ ЮРЧИШИН
- ЛАРИСА БАБІЙ
- НАТАЛЯ БАБІЙ

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

відбулася 3 лютого 2009 в церкві св. Михаїла, Гартфорд, Кон.

Покійна похована на цвинтарі св. Михаїла в Ґлестонбері, Кон.

Вічна її пам'ять!

5 КУРІНЬ УСП і 20 КУРІНЬ УПС

ОРДЕН ХРЕСТОНОСЦІВ

діляться сумною вісткою з лицарями Ордену
і пластовими друзями, що в неділю, 1 лютого 2009 р.
відійшов на вічну Ватру член Ордену

СВ. П.
пл. сен. праці
інж. ВОЛОДИМИР ЄВГЕН КУЛИНИЧ
ПРИСКА

нар. 16 липня 1930 р. у Вердилівці на Рогатинщині, Україна.

Довголітній новацький виховник, трикратний Провідник ОК, Головний Булавний УПН-ів, Провідник вишкільних Новацьких Таборів.
Похорон відбувся на Фльориді.

Сестрі Покійного Наді Кулинич складаємо найщиріші співчуття.

КУРИННИЙ ПРОВІД

Ділимося сумною вісткою з друзями й українською
громадою, що 29 вересня 2008 р.
у місті Сарасота, Фльорида відійшла у вічність

СВ. П.
ІЯ МАЦЮК ГРИЦАЙ

відома співачка українських і чужинецьких сцен,
та вдова по св. п. інж. Тарасові Грицаю.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Сарасота, Фльорида.

СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ за упокій душі Покійної її була відправлена в понеділок, 13 жовтня в Українській католицькій церкві Собор Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порт, Фльорида.

Тлінні останки Покійної були перевезені і поховані біля її покійного мужа Тараса на Українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., 16 грудня.

у Сороковий день смерті святі літургії
відправилися в церквах:

Собор Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порт, Фльорида
Св. Івана Христителя в Ньюарку, Н. Дж.
Св. Архистратига Михаїла в Йонкерсі, Н. Й.

У смутку залишилися рідня її покійного мужа
Лариса Долинська з мужем Адріаном та дальша родина в Америці й Україні
Вічна їй пам'ять!

Щоб розмістити рекламу
у „Свободі“ телефонуйте
на 973-292-9800, дод. 3040

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040 • adukr@optonline.net

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

5 Stable Lane tel./fax: (908) 782-5451
Flemington, N.J. 08822
Email: eugenemaria@comcast.net

ОКСАНА СТАНЬКО
Професійний продавець
забезпечення УНС
OXSANA STANKO
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: stanko@unamember.com

ЛОНГІН СТАРУХ
Професійний продавець
забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

tel.: 800-673-5150 • 845-626-2058
e-mail: lvstaruch@aol.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець
забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave., Springfield, NJ 07081
Tel.: (973) 376-1347

Рекляма – ключ до успішного бізнесу!

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

Чековий рахунок з "Debit" карткою полегшить Вам життя!

Безкоштовні трансакції
Без мінімального балансу
Вклади заробляють відсотки

Безкоштовна "Debit" картка

Безкоштовна оплата
комунальних послуг "BillPay"

Самопоміч - Надійна та одна
з найстабільніших
фінансових установ у США

Ваші заощадження федерально
застраховані на суму щонайменше
250,000 доларів

Самопоміч
Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

Самопоміч
Тут Ваші гроші працюють для Вас
Selfreliance.Com

2332 W. Chicago Ave, Chicago IL, 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave, Chicago, IL 773-589-0077
761 S. Benton Street, Palatine, IL 847-359-5911

300 E. Army Trail, Bloomingdale, IL 630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palos Park, IL 708-923-1912
8624 White Oak Street, Munster, IN 219-838-5300

734 Sandford Ave. Newark, NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City, NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd Whippany, NJ 973-887-2776

Завітайте до будь-якого бюро Кредитів "Самопоміч", щоб вжитися у членство і відкрити рахунок. Мінімальний вклад на чековий рахунок - \$50. У використанні програми "Bill Pay" можуть бути нараховані додаткові кошти. Наші бонуси необхідно отримати особисто у будь-якому бюро Кредитів. Бонус може бути змінений. Для доступу он-лайн потрібна реєстрація. Член Кредитів не повинен кваліфікуватися на безкоштовну VISA Debit картку. Можуть бути додаткові кошти за підключенням до інтернет мережі. Тільки для дійсних і нових членів! Для докладнішої інформації просимо переглянути нашу брошуру Truth In Saving.

Full Financial Services

Д-р ЛЕСЯ ЗБОРОВСЬКА ГОЛУБ
лікар психолог для дітей, молоді і дорослих
лікування страху і депресії.
51 Upper Montclair Plaza, Suite 29
Upper Montclair, NJ 07043 Tel. (973) 655-9472
Н. Дж. ліцензія S1003562

ARKA

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО

УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

• ПРАЦЯ •

Потрібна жінка для опіки
старшої жінки з проживанням
в околицях North Port, Florida.

Тел.: (908) 464-4972

Потрібна жінка до опіки над
інвалідом терміном на півтора
місяця від 23 березня до 1 травня.
Нью-Джерсі.

Cell: (732) 604-0544

• ЗНАЙОМСТВА •

Українець, 34 роки, з вищою освітою
познайомиться з жінкою відповідного
віку для створення сім'ї.

Тел.: 011-380-67-370-3268

E-mail: V_A_A74@mail.RU

• РІЗНЕ •

Куплю **картини** старих
українських мистців до
своєї приватної колекції.
Оплата за домовленістю.

Тел.: (312) 330-0956

Михайло